ΤΕΥΧΟΣ 8

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ Κ. Κ. ΚΥΠΡΟΥ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1977

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΘΕΩΡΗΤΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΤΟΥ Κ.Κ. ΚΥΠΡΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΧΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἐχτύπωση
Κ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ
Διεύθυνσης Βυζαντίου, 6Β – ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛ. 46308
Τ. Π. Ο'ΚΟΝΝΟΡ, 7
ΛΕΜΕΣΟΣ
ΤΗΛ.: 54277

ΤΙΜΗ:

Γιὰ τὴν Κύπρο 100 μίλς
Γιὰ τὴν Ἑλλάδα 20 δραχμές
Γιὰ τὴν Εὐρώπη 0.50 δολλάρια

Σ' αὐτὸ τὸ τεῦχος δημοσιεύονται: Σελίς

Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Πολὺς θόρυβος καὶ πολλὴ δημοσιότητα δίνεται γιὰ τὴν διάσκεψη τῆς Κοινοπολιτείας καὶ τὸν ρόλο ποὺ μπορεῖ νὰ διαδραματίσει στὴν πορεία γιὰ τὴν λύση τοῦ ἐθνικοῦ μας προβλήματος. Τὴν Κύπρο ἀντιπροσώπευσε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κράτους ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν προπαγάνδα ὁ Κυπριακὸς λαὸς πρέπει νὰ ἐξετάσει τὸ κύριο πρόβλημα τοῦ ἀγώνα του γιὰ τὴν λευτεριά. Ἀντιπροσωπεύει ἡ Κυβέρνηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐμποροβιομηχανικοῦ κεφαλαίου τὰ συμφέροντα τοῦ Λαοῦ; Μεθοδεύει σωστοὺς τρόπους ἀγώνα γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Κύπρου ἢ παζαρεύει μὲ τὶς ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις τὴν λύση ποὺ ἐξυπηρετεῖ τόσο τὸν ἰμπεριαλισμὸ ὅσο καὶ τὴν ἴδια;

Ἡ ἀπάντηση σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κυπριακὸ λαὸ προκαθορίζει καὶ τὴν στάση του ἀπέναντι στὴν κατοχὴ καὶ στὸν κίνδυνο ὁλοκληρωτικῆς καταστροφῆς. Παράδοση στὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ διχοτόμηση ἢ μεθοδευμένος λαϊκὸς ἀγώνας μέχρι τὴν ἀπελευθέρωση.

Ἡ Κοινοπολιτεία εἶναι τὸ δημιούργημα τοῦ Ἐγγλέζικου ἰμπεριαλισμοῦ γιὰ νὰ συνεχίσει τὴ νέκμετάλλευση τῶ νἀποικιῶν μετὰ τὴν «ἀνεξαρτησία» τους. Οἱ δηλώσεις τοῦ Μακάριου κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Διάσκεψης γιὰ τὸν ἰδιαίτερο ρόλο ποὺ μπορεῖ νὰ παίξει ἡ Ἀμερική, δείχνουν τοὺς προσανατολισμοὺς τῆς ἀστικῆς τάξης τῆς Κώπρου τώρα ποὺ ὁ Ἐγγλέζικος ἰμπεριαλισμὸς ἔχει πέσει σὲ δεύτερη μοίρα καὶ δὲν τῆς προσφέρει περιθώρια ἀνάπτυξης. Δείχνουν ἀκόμα πολὺ καθαρὰ τοὺς προσανατολισμοὺς της ὅσο ἀφορᾶ τὴν λύση τοῦ Κυπριακοῦ, ἀφοῦ τονίστηκε ὁ ἰδιαίτερος ρόλος ποὺ μπορεῖ νὰ παίξει ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς γιὰ τὴ λύση. Μάλιστα ὁ ἴδιος ὁ Μακάριος ἴσως ἐπισκεφτεῖ τὴν Οὐάσιγκτων μέσα στὸ 1977.

Ὅμως ὁ Κυπριακὸς ὅσο καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς γνωρίζουν ἀπὸ πρῶτο χέρι τὸ «μεγάλο ἐνδιαφέρον» τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τὶς καταστροφὲς ποὺ προκάλεσε. Ἡ χούντα στὴν Ἑλλάδα, τὸ πραξικόπημα στὴν Κύπρο, ἡ εἰσβολή, ἡ κατάχτηση κι ἡ προσφυγιὰ εἶναι τὰ γνήσια παιδιὰ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ εἶναι ἔκφραση τῶν συμφερόντων του ποὺ ἔχει στὴν περιοχή. Ἐὰν ὁ ἀνταγωνισμός του μὲ τὴν Σοβιετικὴν ὑπερδύναμη ἢ ἡ ἀνάγκη νὰ χτυπήσει τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα στὴ Μέση Ἀνατολὴ ἐπιβάλλουν τὴν ὁλοκληρωτικὴ κατάληψη τῆς Κύπρου ποιὸς θὰ τὸν ἐμποδίσει ἀφοῦ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τοῦ ἀναγνωρίζουμε τὸ ρόλο τοῦ ρυθμιστὴ γιὰ τὴ λύση τοῦ προβλήματός μας καὶ μάλιστα μὲ ἐπίσκεψη τοῦ Προέδρου μας στὴν Οὐάσιγκτων.

Οἱ δηλώσεις τοῦ Μακάριου γιὰ τὴν θετικὴ στάση τῆς Βρεττανίας καὶ τὸν ἰδιαίτερο ρόλο ποὺ μπορεῖ νὰ παίξουν οἱ ΕΠΑ εἶναι ἡ φυσικὴ συνέχεια τοῦ «ἡ Κύπρος ἀνήκει στὴ Δύση». Ποιοὺς συγκεκριμένους τρόπους ἀγώνα ἔχουν νὰ εἰσηγηθοῦν στὸ λαὸ οἱ «ἀντιϊμπεριαλιστικὲς» ἡγεσίες τῶν Κομμάτων σ' αὐτὴ τὴν καθαρὴ στάση τῆς Κυβέρνησης;

Ὁ λαὸς γνωρίζει ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ περιμένει τὴν λευτεριά του σὰν ἐλεημοσύνη ἀπ' αὐτοὺς ποὺ τοῦ τὴν στέρησαν. Ἡ συμβιβαστικὴ πορεία τῆς Κυβέρνησης μὲ τὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ ἡ ἀποδοχὴ αὐτῆς τῆς πορείας ἀπὸ τὰ Κόμματα, στὴ πράξη μέσα ἀπὸ τὸ ἐθνικὸ Συμβούλιο παρ' ὅλες τὶς «ἀντιϊμπεριαλιστικὲς» καὶ «ἀγωνιστικὲς» τους δηλώσεις ὁδηγεῖ τὴν Κύπρο στὴν διχοτόμηση καὶ στὴν καταστροφή. Μόνο ὁ μεθοδευμένος λαϊκὸς ἀντιϊμπεριαλιστικὸς ἀγώνας μὲ καθαρὸ στόχο τὴν λευτεριὰ τοῦ τόπου μας βάζει τὸ πρόβλημα τῆς κατοχῆς στὴ σωστή του θέση. Ὁ λαὸς νὰ μὴ δείξει καμιὰ ἐμπιστοσύνη στὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ σὲ ὅσους τὸν ὑπηρετοῦν.

ΤΙ ΚΡΥΒΟΥΝ ΠΙΣΩ ΤΟΥΣ ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Δ.Ε.Κ. ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΧΩΡΙ

Οἱ ἔρευνες στὰ γραφεῖα τῆς ΕΔΕΚ καὶ σὲ σπίτια μελῶν της στὸ Παλαιχώρι, εἶναι ἕνα γεγονὸς ποὺ πρέπει νὰ μᾶς ἀνησυχεῖ σοβαρὰ γιατί:

Ὅσο κι ἂν ἡ ἀστυνομία τὶς παρουσιάζει σὰν μιὰ συνηθισμένη πράξη ἐνάντια στὴν παράνομη κατοχὴ ὅπλων, δὲν μπορεῖ νὰ ἐμποδίσει τὴν δημιουργία τῆς ἐντύπωσης, ὅτι πρόκειται μᾶλλον γιὰ πολιτικὴ πράξη.

Αὐτὴ ἡ ἐντύπωση δημιουργεῖται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἔρευνες ἔγιναν ὕστερα ἀπὸ μιὰ συγκέντρωση στὴν ὁποίαν ἔγιναν ὁμιλίες καὶ ἐκφράστηκαν ἀπόψεις ἀπὸ μέλη τῆς ΕΔΕΚ καὶ ἁπλοὺς ἀνθρώπους ἐνάντια στὴν πολιτικὴ τῆς Κυβέρνησης καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου ποὺ ἀκολουθεῖ στὶς διαπραγματεύσεις γιὰ τὸ Κυπριακό. Πιὸ συγκεκριμένα ἐνάντια στὶς προτάσεις τῆς Κυβέρνησης, ποὺ χαραχτηρίζονται σὰν προτάσεις ποὺ ὁδηγοῦν στὴν διζωνικὴ καὶ συνεπῶς στὴ διχοτόμηση.

Παρ' ὅλο ποὺ ἴδια ἡ ΕΔΕΚ μετέχει στὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιο καὶ συμφωνεῖ στὸν τρόπο χειρισμοῦ τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος ποὺ ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνηση, φαίνεται πὼς ἕνα κομμάτι τῆς ΕΔΕΚ διαφωνεῖ μὲ τὴν ἐπίσημη ἡγεσία τοῦ Κόμματος καὶ ἀντιτίθεται ἔντονα σ' αὐτὸ τὸν χειρισμό. Οἱ ὁμιλίες στὸ Παλαιχώρι προέρχονταν ἀκριβῶς ἀπὸ αὐτὸ τὸ κομμάτι τῆς ΕΔΕΚ.

Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο ρῖγμα στὸ μέτωπο κεφαλαιοκρατίας καὶ ψευτοαριστερῶν Κομμάτων. Ρῖγμα ποὺ δημιουργεῖ γιὰ τὴν κεφαλαιοκρατία κάθε κίνδυνο νὰ πάρει ἐπικίνδυνες διαστάσεις γιατὶ ἀπειχεῖ ἀκριβῶς τὸ αἴσθημα τῶν πλατειῶν λαϊκῶν μαζῶν καὶ κύρια τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου.

Νὰ γιατὶ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ πολιτικὴ πράξη ποὺ γίνεται γιὰ νὰ ἐκφοβίσει, νὰ τρομοκρατήσει τὰ μέλη τῆς ΕΔΕΚ καὶ τὸ λαὸ ὅσο εἶναι νωρὶς γιὰ νὰ ἀποτρέψει ἐπικίνδυνες ἐκδηλώσεις ἐνάντια στὴν πορεία τοῦ συμβιβασμοῦ μὲ τὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ τοὺς Τούρκους καταχτητές.

Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα Κύπρο καταγγέλλει αὐτὴ τὴν ἐνέργεια τῆς ἀστυνομίας καὶ θεωρεῖ γι' αὐτὴν ὑπεύθυνη τὴν Κυβέρνηση.

Προειδοποιοῦμε τὸν λαὸ πὼς αὐτὴ ἡ πράξη μαρτυρᾶ μιὰ ἀντιλαϊκὴ διάθεση ποὺ δείχνει τὴν πρόθεση καὶ τὴν ἀπόφαση τῆς Κυβέρνησης νὰ φιμώσει τὸ λαὸ καὶ νὰ σπάσει κάθε ὀργανωμένη κίνηση ἐνάντια στὴν πολιτικὴ τῆς διχοτόμησης. Ἡ δημοκρατία τῆς Κυβέρνησης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐμποροβιομηχανικοῦ κεφαλαίου τῆς Κύπρου ἐπιτρέπει μόνο νὰ ὑμνολογοῦμε τὴν πολιτική της.

Ἂν ἡ στάση αὐτὴ τῆς Κυβέρνησης εἶναι ἀνησυχητική, πιὸ πολὺ πρέπει νὰ μᾶς ἀνησυχεῖ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἡγεσία τοῦ ΑΚΕΛ ποὺ καμώνεται πὼς εἶναι ἡ ἐργατομάνα καὶ ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς δημοκρατίας δὲν βρῆκε

ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Δ.Ε.Κ.

τὸν τρόπο νὰ διαμαρτυρηθεῖ γι' αὐτὸ τὸ γεγονός, παρ' ὅλο ποὺ διαθέτει ὅλα τὰ μέσα καὶ τοὺς μηχανισμοὺς καὶ παρ' ὅλο ποὺ ξέρει πώς, ὅπως λέει καὶ ὁ λαός μας, «γιορτὴ δική σου παραμονὴ δική μου».

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἴδια ἡ ἡγεσία τῆς ΕΔΕΚ ἀντὶ νὰ ἐχτιμήσει σωστὰ τὴν ἐνέργεια τῆς ἀστυνομίας καὶ νὰ ἀντιληφθεῖ τὸ μέγεθος τῆς σημασίας της, ἀμόλωσε καὶ πάλι τὸ γνωστό της τροπάρι γιὰ πραξικοπηματικὰ κατάλοιπα καὶ γιὰ αὐθαίρετες ἐνέργειες, πράγμα ποὺ φανερώνει τὴν ἔντονη δημαγωγική της διάθεση καὶ τὴν ταύτισή της μὲ τὴν κεφαλαιοκρατία.

Καλοῦμε τὸν λαὸ νὰ δεῖ τὴν συνωμοσία τῆς ἡγεσίας τοῦ πολιτικοῦ κόσμου σὲ πλήρη συμμαχία μὲ τὴν κεφαλαιοκρατία, ἐνάντια στὴν ἐλεύθερη ἔκφραση τοῦ λαοῦ, ἐνάντια σὲ κάθε ὀργανωμένη κίνηση γιὰ ἀνατροπὴ τῆς πορείας ποὺ ἀκολουθοῦν γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς διζωνικῆς καὶ τῆς διχοτόμησης.

Αὐτὸ τὸ ἁπλὸ φαινόμενο τῆς ἔρευνας γιὰ τὴν ἀνακάλυψη ὅπλων κρύβει ἕνα θανάσιμο κίνδυνο γιὰ τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ γιὰ τὴν ὀργανωμένη κίνηση ἐνάντια στὴ διζωνική.

Καταγγέλλουμε αὐτὴ τὴν ἐνέργεια καὶ καλοῦμε κάθε Κύπριο δημοκράτη, κάθε πατριώτη νὰ ὑψώσει φωνὴ διαμαρτυρίας καὶ νὰ κάμει πράξη τὴν ἀντίθεσή του σὲ μιὰ τέτοια ἐπικίνδυνη, γιὰ τὸ λαὸ καὶ τὸν ἀγώνα του, νοοτροπία.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ Κ.Κ.Κ.

Σὲ συνεδρίασή της ἡ Κ.Ε. τοῦ Κόμματος στὶς 29.5.77 μελέτησε βαθειὰ τὴν ὅλη πορεία τοῦ Κόμματος, σὲ σχέση μὲ τὴν πολιτικὴ πραγματικότητα στὸν τόπο μας καὶ τὴν διεθνῆ πραγματικότητα καὶ ἀποφάσισε μιὰ γενικὴ ἀνασυγκρότηση στὴν ὀργανωτικὴ δομὴ τοῦ Κόμματος, γιὰ τὴν καλυτέρεψη τῆς πάρα πέρα πορείας του.

Ἡ Κ.Ε. ἔκλεξε, σὰν Νέο Γεν. Γραμματέα τοῦ Κόμματος τὸν συν. Κώστα Μακρίδη, ὁ ὁποῖος μαζὶ μὲ τὴν Κεν. Γραμματεία θὰ ἀποτελεῖ τὴν πρὸς τὰ ἔξω ἐπίσημη ἀντιπροσώπευση τοῦ Κόμματος.

Ἀναδιοργανώθηκε καὶ ἀνασχηματίστηκε ἡ Συνταχτικὴ Ἐπιτροπή, ἔτσι, ποὺ νὰ γίνεται κατορθωτὴ ἡ ἔγκριση καὶ ταχτικὴ ἔκδοση τοῦ «Κομμουνιστῆ» καὶ τῶν ἄλλων ἐντύπων τοῦ Κόμματος.

Παράλληλα ἀναδιοργανώθηκαν καὶ ἀνασυγκροτήθηκαν κι, ὅλα τὰ ἄλλα καθοδηγητικὰ ὄργανα τοῦ Κόμματος.

Ἡ Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Κ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ

Η ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΑΝΟΙΞΕ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΑΣ ΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΣΚΛΑΒΟΠΟΖΑΡΑ ΤΟΥ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ

Τὸ Κόμμα μας πολλὲς φορὲς ἀνάλυσε τὴν σκόπιμη καὶ καταστροφικὴ «ἐξαγωγὴ» τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων μας στὸ ἐξωτερικὸ καὶ πάντα στάθηκε ἐνάντια σ᾽ αὐτὴ τὴν ραδιουργία τῆς ἄρχουσας κεφαλαιοκρατικῆς τάξης.

Ἡ σχεδιασμένη «ἐξαγωγὴ» τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν τεχνιτῶν μας, τῶν ἐργαζομένων μας στὸ ἐξωτερικὸ ὑπηρετοῦσε τὴν κεφαλαιοκρατία, ὅπως ἀνάλυσε τὸ κόμμα μας, μὲ δυὸ τρόπους.

α) Στὴν εἰσαγωγὴ συναλλάγματος. Δὲν ὑπάρχει κανένας ἐργαζόμενος στὸν τόπο μας, πρόσφυγας ἢ ὄχι, ποὺ νὰ μὴν ἔχει ἐπηρεασθεῖ λίγο ἢ πολὺ ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ καταστροφὴ ποὺ μᾶς βρῆκε. Ἡ ἄρχουσα κεφαλαιοκρατικὴ τάξη, τρία χρόνια μετὰ τὴν εἰσβολή, κρατᾶ ἀκόμα καθηλωμένα τὰ μεροκάματα, στερεῖ τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τοὺς ἐργαζομένους ἀπὸ ὅλα τὰ ὠφελήματα καὶ τὰ δικαιώματά τους, κρατᾶ τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τοῦ λαοῦ στὰ πιὸ χαμηλὰ ἐπίπεδα. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἀπὸ τὴν μιὰ ἀναπτύσσει τὰ δικά της κέρδη καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀναγκάζει τοὺς ἐργαζομένους νὰ τῆς παραδίνουν, στὴν οὐσία, ὅλο τὸ συνάλλαγμα ποὺ φέρνουν ἀπὸ τὶς Ἀραβικὲς χῶρες καὶ τὸ ἐξωτερικό.

Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ εἶναι σχεδιασμένο μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια. Τὸ συνάλλαγμα αὐτὸ ὁ ἐργάτης κι ὁ ἐργαζόμενος θὰ τὸ μετατρέψει σὲ ὑλικὰ ἀγαθά, ποὺ ὁπωσδήποτε θὰ ἀγοράσει ἀπὸ τὴν κεφαλαιοκρατία. Ἔτσι ἡ ἁρπαγὴ τῶν περιουσιῶν μας ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Ἀμερικάνους, ὁ κόπος τῶν συμπατριωτῶν μας στὶς καυτὲς Ἀραβικὲς χῶρες, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς κολοσσιαῖες αὐξήσεις τῶν τιμῶν, ἰδιαίτερα στὰ βιομηχανικὰ προϊόντα ὅλα αὐτὰ μετασχηματίζονται σὲ κέρδος τῆς κεφαλαιοκρατίας.

β) Στὸ τσάκκισμα τοῦ Λαϊκοῦ κινήματος. Μὲ τὴν πιὸ πάνω μέθοδο ἐκμετάλλευσης τῆς ἐργατικῆς δύναμης, ἡ κεφαλαιοκρατικὴ τάξη ἐξασφαλίζει καὶ τὴν ἡσυχία της καὶ τὴν ἡσυχία τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ ἀπὸ τὸ λαϊκὸ κίνημα, κρατώντας μακρυὰ ἀπὸ τὸν τόπο τὸ πιὸ μαχητικό, τὸ πιὸ ἀποφασιστικὸ κομμάτι τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν ἐργαζομένων, τοὺς νέους. Ἀποδιοργανώνει τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ παίρνει τὸ «ἐλεύθερο» νὰ προχωρεῖ ἀνενόχλητη στὴν ἀντεθνικὴ πορεία τοῦ συμβιβασμοῦ μὲ τὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ τοὺς Τούρκους ἐπεχτατιστές.

Μέχρι σήμερα ἡ ἄρχουσα κεφαλαιοκρατικὴ τάξη, στὴν προσπάθειά της νὰ συγκαλύπτει τοὺς δυὸ πιὸ πάνω στόχους, δικαιολογοῦσε τὴν «ἐξαγωγὴ» τῶν ἐργατῶν μας στὸ ἐξωτερικὸ μὲ τὴν μεγάλη ἀνεργία ποὺ μάστιζε τὸν τόπο μας. Προσπαθοῦσε μάλιστα νὰ παριστάνει τὸν μεγάλο φιλάνθρωπο, ὀργανώνοντας μαζικὲς ἀποστολὲς τῶν ἐργατῶν στὸ ἐξωτερικό.

Στὴν σημερινὴ περίοδο ἡ ἀνεργία ἔχει ἐκλείψει ὁλοκληρωτικά. Ἂν ἐξαιρέσουμε τοὺς τελειόφοιτους ἀνωτάτων σχολῶν καὶ Πανεπιστημίων, σ' ὅλους τοὺς ἄλλους τομεῖς (οἰκοδόμους, καλουπαῆδες, μηχανικοὺς ὑδραυλικοὺς κλπ.) ὄχι μόνο δὲν ὑπάρχουν ἄνεργοι, μὰ ἀντίθετα ὑπάρχει μιὰ τεράστια ζήτηση ἐργατικῶν χεριῶν καὶ μιὰ τεράστια ἔλλειψη. Ἰδιαίτερα αὐτὴ ἡ ἔλλειψη παρουσιάζεται στοὺς ἐργάτες καὶ τεχνίτες οἰκοδομῶν, διότι αὐτοὶ οἱ ἐπαγγελματικοὶ κλάδοι εἶναι πού, κύρια, φυγαδεύτηκαν στὸ ἐξωτερικό.

Ἀπόδειξη τούτου εἶναι, πὼς κάθε πρωῒ ἔξω ἀπὸ τὶς Συντεχνίες, μπορεῖ κανένας νὰ βρεῖ δεκάδες ἐργοδότες ποὺ ἀναζητοῦν μὲ τὸ κερὶ ἐργάτες, μὰ ὄχι καὶ ἐργάτες. Πολλὲς οἰκοδομὲς καθυστεροῦν σοβαρὰ ἐξαιτίας τῆς ἔλλειψης ἐργατικοῦ προσωπικοῦ. Ἀκόμα δεκάδες εἶναι κάθε μέρα οἱ ἀγγελίες στὶς ἐφημερίδες καὶ στὶς προθῆκες ἐργοστασίων καὶ μαγαζιῶν, ποὺ ζητοῦν ἐργατικὸ προσωπικό.

Ἐνῶ αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικότητα, σήμερα, παρατηρεῖται ἀκόμα τὸ φαινόμενο ἑκατοντάδες ἐργάτες καὶ τεχνίτες μας, νὰ φεύγουν γιὰ τὸ ἐξωτερικό, ἀναζητώντας τὸ ψηλὸ μεροκάματο, ποὺ θὰ καλυτερέψει τὴν οἰκονομικὴ κατάσταση τῆς φαμέλιας τους.

Στὴν σημερινὴ φάση ἡ ἐξαγωγὴ τῶν ἐργατῶν μας στὸ ἐξωτερικὸ ἄλλαξε πιὰ μορφή. Ἀπὸ καιρὸ ἔχουν σταματήσει οἱ ὀργανωμένες ἀπὸ τὸ κράτος ἀποστολές. Ἡ φυγάδευση τῶν ἐργατῶν ὀργανώνεται ἀπὸ τὶς συνδικαλιστικὲς ὁμοσπονδίες τῆς Π.Ε.Ο. καὶ τῆς Σ.Ε.Κ., σὲ συνεργασία μὲ τοὺς ἐργοδότες (Κύπριους καὶ ξένους), ποὺ ἔχουν ἐπιχειρήσεις, κύρια, στὶς Ἀραβικὲς χῶρες. Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ ἐπιδιώκουν καὶ ἀναζητοῦν σήμερα τὴν δουλειὰ στὸ ἐξωτερικὸ εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ ἐργάτες καὶ ὄχι ἡ ντόπια κεφαλαιοκρατία.

Γιατὶ ὅμως αὐτὸ τὸ φαινόμενο; Δὲν χρειάζεται καὶ μεγάλη σοφία γιὰ νὰ βροῦμε τὰ αἴτια αὐτῆς τῆς κατάστασης. Τὸ χαμηλὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τῶν ἐργαζομένων μας, τὸ χαμηλὸ μεροκάματο (σὲ σχέση μὲ ἐκεῖνο τοῦ ἐξωτερικοῦ) καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη οἱ αὐξήσεις τῶν τιμῶν καὶ τῶν φόρων στέκουν οἱ κύριες αἰτίες, ποὺ ὠθοῦν τοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς ἐργαζομένους μας στὴν ἐπιδίωξη τῶν ψηλῶν μεροκαμάτων, ποὺ προσφέρονται στὸ ἐξωτερικὸ ἀπὸ τοὺς διάφορους ἐργοδότες.

Ἀντίθετα ἡ ντόπια κεφαλαιοκρατία καὶ οἱ ντόπιοι ἐργοδότες ἀρχίζουν νὰ πάσχουν ἀπὸ σοβαρὴ ἔλλειψη ἐργατικῶν χεριῶν καὶ τεχνιτῶν. Οἱ νέες βιομηχανίες καὶ ἐπιχειρήσεις τους, ποὺ ἀνασυγκροτήθηκαν ἀπὸ τὸν ἱδρώτα καὶ τὶς ἀποκοπὲς μεροκαμάτων τῶν ἐργαζομένων, ἀπὸ τὴν ἄγρια ἐκμετάλλευση τῶν τριῶν τελευταίων χρόνων ἀντιμετωπίζουν προβλήματα στὴν παραπάνω ἀνάπτυξη τους καὶ στὸν ρυθμὸ παραγωγῆς.

Μπροστὰ ἀπὸ αὐτὴ τὴν κατάσταση ἡ Κυβέρνηση κλείνει τὰ μάτια καὶ ἀφήνει νὰ συνεχίζεται ἡ ἐξαγωγὴ τῶν ἐργατῶν, ἀναπτύσσοντας τὶς ἐπιχειρήσεις ἔνδυσης καὶ ὑπόδυσης (κύρια), ποὺ στηρίζονται στὴν γυναικεία ἐργασία, στὴν ἐπιδίωξή της νὰ ἰσορροπεῖ τὸ ἰσοζύγιο συναλλάγματος.

Ἡ ζήτηση τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν τεχνιτῶν μας τόσο στὸν τόπο μας ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικό, φέρνει δυὸ ἀποτελέσματα:

α) Τὴν ὕψωση τῶν ἐργατικῶν Με-

ροκαμάτων στὸν τόπο μας. Μὲ βάση τὸν νόμο τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζήτησης ἡ ντόπια κεφαλαιοκρατία καὶ ἐργοδοσία, πιεσμένη ἀπὸ τὴν ἀνάγκη διατήρησης καὶ ἐντατικοποίησης τοῦ ρυθμοῦ παραγωγῆς τῶν βιομηχανιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων της καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγκη ἀνάπτυξής της, βρέθηκε, ἤδη, ὑποχρεωμένη νὰ αὐξήσει τὶς τιμὲς τῶν μεροκαμάτων, πρᾶγμα ποὺ θὰ συνεχισθεῖ σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ στὸ μέλλον.

β) Στὸ ἐξωτερικὸ καὶ κύρια στὶς Ἀραβικὲς χῶρες οἱ διάφοροι ἐργοδότες, ἀναγκασμένοι μὲ τὴν σειρά τους νὰ ὑψώνουν τὰ μεροκάματα γιὰ νὰ συγκρατοῦν τοὺς ἐργάτες καὶ τεχνίτες μας, θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ στραφοῦν σὲ ἄλλα ἐργατικὰ χέρια μὲ φθηνότερα μεροκάματα. Ἤδη πολλοὶ ἐργοδότες ἄρχισαν μιὰ ταχύρυθμη ἐκπαίδευση Πακιστανῶν, Ἰνδῶν κλπ. τεχνιτῶν, ποὺ ἀπαιτοῦν πολὺ πιὸ χαμηλὰ μεροκάματα.

Μὲ ὅλα αὐτὰ εἶναι φανερόν, πὼς ἕνας μονάχα τρόπος ὑπάρχει γιὰ νὰ σταματήσει ἡ αἱμορραγία αὐτὴ τῶν ἐργατῶν μας στὸ ἐξωτερικό. Ἡ καλυτέρευση τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου. Αὐτὸ συνιστᾶ τὴν ὕψωση τῶν μεροκαμάτων, τὴν ἐπαναφορὰ καὶ λειτουργία ὅλων τῶν ὠφελημάτων καὶ δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων, τὴν σταθεροποίηση τῶν τιμῶν καὶ τῶν φόρων, τὴν ἴση κατανομὴ τῶν βαρῶν.

Ἂν τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο στὸν τόπο μας δὲν ξεκολλήσει ἀπὸ τὴν λάσπη στὴν ὁποία τὸ κρατᾶ καθηλωμένο ἡ ἄρχουσα κεφαλαιοκρατικὴ τάξη, ἡ ἐξαγωγὴ τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν τεχνιτῶν μας στὸ ἐξωτερικὸ θὰ συνεχίζεται προκαλῶντας σοβαρὲς συνέπειες γιὰ τὴν οἰκονομία τοῦ τόπου.

Ἡ ἐργατικὴ μας τάξη καὶ ο ἰέργαζόμενοί μας, πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουν, πὼς μποροῦν εὔκολα νὰ πετύχουν τὸν πιὸ πάνω στόχο. Αὐτὸ γιατὶ σήμερα ἡ ντόπια κεφαλαιοκρατία καὶ ἐργοδοσία ἔχει ἄμεση καὶ ἀπόλυτη ἀνάγκη ἐργατικῶν χεριῶν, κρέμμεται κυριολεκτικὰ ἀπὸ τοὺς ἐργαζόμενούς μας. Ὅπως μᾶς πληροφοροῦν οἱ ἴδιοι, οἱ κεφαλαιοκράτες, στὰ τρία αὐτὰ χρόνια ὑπῆρξε τεράστια ἡ ἀνάπτυξη τῶν βιομηχανιῶν καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τους. Ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου στὴν Λεμεσό, μόνο στὴν πόλη αὐτὴ τὸν τελευταῖο χρόνο (μόνον) ἱδρύθηκαν 66 καινούργιες βιομηχανίες. Αὐτὲς οἱ βιομηχανίες γιὰ νὰ κινηθοῦν χρειάζονται ἄμεσα ἐργατικὰ χέρια.

Ὁ Νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζήτησης ἀποτελεῖ, σήμερα, τὸ καλύτερο ὅπλο τοῦ ἐργάτη. Αὐτὸ τὸ ὅπλο πρέπει ἡ ἐργατικὴ μας τάξη καὶ οἱ ἐργαζόμενοί μας νὰ τὸ ἀξιοποιήσουν σωστὰ καὶ μεθοδικά, γιὰ τὴν βελτίωση τοῦ βιοτικοῦ τους ἐπιπέδου.

ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Τὸ ἀγροτικὸ πρόβλημα στὴν κάθε χώρα, μὰ ἰδιαίτερα στὴν Κύπρο, εἶναι ἕνα πολυσύνθετο πρόβλημα ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὴν μορφὴ ἰδιοχτησίας καὶ παραγωγῆς. Βασικὰ ἡ ἀγροτικὴ παραγωγὴ στηρίζεται στὴν μικροϊδιοχτησία (μικροπαραγωγή) ποὺ ἀπὸ τὴν μορφή της βρίσκεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν νόμο τῆς ἀνάπτυξης τοῦ ἴδιου τοῦ κεφαλαιοκρατικοῦ συστήματος, ποὺ μὲ βάση τὸν ἀνταγωνισμὸ τείνει νὰ συγκεντρωποιεῖ τὴν ἰδιοχτησία, νὰ ξεκληρίζει τοὺς μικροεπιχειρηματίες καὶ νὰ πραγματοποιεῖ τὴν συγκεντρωτικὴ ἰδιοχτησία καὶ παραγωγή.

Ἔτσι ὁ βασικὸς νόμος τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος «τὸ μεγάλο ψάρι τρώει τὸ μικρὸ» βαρᾶ συνεχῶς τὴν μικρὴ ἐπιχείρηση στὴν ἀγροτιά. Ἀκόμα, ἡ φτωχὴ καὶ μεσαία ἀγροτιὰ ἀποτελεῖ πάντα μιὰ πηγὴ κέρδους γιὰ τὴν ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ κεφαλαιοκρατικὴ τάξη καὶ τοὺς κάθε λογῆς κερδοσκόπους, μεσίτες, τοκιστὲς καὶ ἐπιτήδιους καιροσκόπους.

Ἀπὸ τὴ φύση της λοιπὸν ἡ Κυβέρνηση τῆς Κύπρου καὶ κάθε κεφαλαιοκρατικὴ κυβέρνηση δὲν μπορεῖ νὰ λύσει τὸ ἀγροτικὸ πρόβλημα. Δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρει οὔτε ὑποφερτεῖ ζωή, οὔτε ἐλπιδοφόρο μέλλον στὴν ἀγροτιά μας. Μόνο μιὰ λαϊκὴ ἐξουσία ποὺ θὰ ἀνήκει στοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς ἀγρότες καὶ θάχει μόνο σκοπὸ τὴν εὐτυχία τῶν δουλευτάδων κι ὄχι τὴν ἐκμετάλλευση καὶ τὸ κέρδος, μπορεῖ νὰ προσφέρει πραγματικὲς λύσεις στὰ ἀγροτικὰ προβλήματα.

Αὐτὸ ποὺ γίνεται καὶ στὴν Κύπρο καὶ σ' ὅλες τὶς χῶρες τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου εἶναι ἡ συντήρηση τῆς μικροπαραγωγῆς στὴ Γεωργία μὲ διάφορα μέτρα καὶ σχέδια ποὺ νὰ δημιουργοῦν ψεύτικες ἐλπίδες προκοπῆς στοὺς μικροαγρότες γιὰ νὰ συντηροῦν τὴν ἁρπαχτικὴ τάξη τῶν κάθε λογῆς ἐκμεταλλευτῶν.

Μέσα στὰ σχέδια αὐτὰ εἶναι καὶ τὸ σχέδιο ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Τὸ πρόβλημα ὅμως τῆς ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων εἶναι συνυφασμένο μ' ἕνα σωρὸ ἄλλα προβλήματα. Τὸ πρόβλημα τῆς ἐξασφάλισης τῶν τιμῶν, τὸ πρόβλημα ὅλων ἐκείνων τῶν προληπτικῶν μέτρων γιὰ τὴν ἀποφυγὴ ἢ τὴν μείωση τῶν κινδύνων γιὰ τὴν ἀγροτικὴ παραγωγή, τὸ πρόβλημα τοῦ νεροῦ, τὸ πρόβλημα τοῦ κομματιάσματος τῆς γῆς κλπ., εἶναι προβλήματα τῆς αὔξησης τῆς παραγωγικότητας, τῆς παραγωγῆς, τοῦ χαμηλοῦ κόστους, τῆς βελτίωσης τῆς ποιότητας, τῆς βελτίωσης τῆς ἐμπορικότητας τοῦ ἀγροτικοῦ προϊόντος.

Βέβαια ἡ ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἦταν καὶ εἶναι ἕνα λαϊκὸ αἴτημα καὶ παλιὰ τὸ πρόβαλε ἡ ὀργανωμένη ἀγροτιὰ σὰν ἄμεσο αἴτημα. Εἶναι ἕνα αἴτημα γιατὶ ἀποτελεῖ μιὰ ἀνάγκη, τόσο γιὰ τὸν βασανισμένο μικροεπιχειρηματία ἀγρότη, ποὺ δουλεύει τὴ γῆ του γιὰ νὰ ζήσει, ὅσο καὶ γιὰ τὴν οἰκονομία γενικώτερα.

Ἡ ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἐνάντια σὲ δυνάμεις ποὺ ὁ ἴδιος ἀγρότης δὲν μπορεῖ νὰ ἐλέξει (ἀνομβρία, πλήμμυρες, χαλάζι, ἀσθένειες κλπ) ἔχει σκοπὸ νὰ δώσει ἕνα κάποιο σταθερὸ εἰσόδημα (ἀμοιβὴ) στὸν κόπο τοῦ ἀγρότη, ἐξασφαλίζοντας του ἕνα κάποιο βιοτικὸ ἐπίπεδο. Αὐτὸ ὅμως δίνει καὶ μιὰ σταθερότητα στὴν οἰκονομία τοῦ τόπου μὲ τὴ σταθεροποίηση στὴ γῆ τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν καὶ μιὰ σοβαρὴ ἐνθάρρυνση στὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας.

Ἕνα ὁποιοδήποτε σχέδιο ἀσφάλισης ἀγροτικῶν προϊόντων, ἐφ' ὅσον αὐτὸ θὰ ἀσφαλίσει μικροεπιχειρήσεις εἶναι σχέδιο ποὺ ἔχει κύριο στόχο νὰ λύσει προβλήματα τῆς μικροοικονομίας τῆς ἀτομικῆς ἰδιοχτησίας. Σὰν τέτοιο εἶναι λαϊκὸ μέτρο γιατὶ λύει προβλήματα τῶν ἐργαζομένων μαζῶν, μὰ ταυτόχρονα ὑπηρετεῖ τόσο τὴν μεγαλοεπιχείρηση στὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία (τσιφλίκια, μεγάλα σύγχρονα ἀγροχτήματα, φυτεῖες κλπ.) ὅσο καὶ τὸ κεφαλαιοκρατικὸ σύστημα σὰν κοινωνικὸ σύστημα, μὲ τὸ νὰ ἐνισχύει καὶ ἀναπτύσσει τὶς μεγάλες ἀγροτικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ προσφέρει μιὰ κάποια σταθεροποίηση στὶς μικροαγροτικὲς ἐπιχειρήσεις, σὰν τὴν βάση τῆς ἀνάπτυξης τῶν κερδῶν τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν βιομηχάνων ποὺ ἐμπορεύονται ἢ ἐπεξεργάζονται ἀγροτικὰ προϊόντα καὶ μέσα παραγωγῆς.

Μὲ αὐτὴ τὴ βάση ἕνα σχέδιο ἀσφάλισης γιὰ νὰ μπορεῖ νᾶναι προοδευτικὸ πρέπει νὰ ἔχει ἀποκλειστι-

κό του στόχο τὴν προστασία τῶν ἐργαζομένων ἀγροτῶν, τόσο ἀπέναντι στὰ στοιχεῖα τῆς φύσης, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν ἁρπαχτικὴ ἐπιθυμία καὶ ἱκανότητα τῶν ἐμπόρων, τῶν βιομηχάνων καὶ τῶν κάθε λογῆς κερδοσκόπων σὲ βάρος τῆς ἐργαζόμενης ἀγροτιᾶς.

Πόσο ἀντέχει σ' αὐτὰ τὰ κριτήρια «ὁ περὶ γεωργικῆς ἀσφαλίσεως νόμος» τοῦ 1977, ποὺ ψήφισε ἡ Βουλὴ καὶ ποὺ μὲ τόσο θόρυβο καὶ ἐπευφημίες τὸ παρουσίασαν ἡ Κυβέρνηση καὶ τὰ Κόμματα μὲ ὅλα τὰ μέσα μαζικῆς ἐπικοινωνίας;

Ἀξίζει νὰ ποῦμε πὼς ὁ σοβαρώτερος παράγοντας γιὰ τὴν προοδευτικότητα καὶ τὴν ὠφέλιμη λειτουργία ἑνὸς ὁποιουδήποτε σχεδίου γεωργικῆς ἀσφάλισης εἶναι ὁ ἀνθρώπινος παράγοντας, δηλ. αὐτοὶ ποὺ συγκροτοῦν αὐτὸ τὸ σχέδιο, αὐτοὶ ποὺ διευθύνουν τὴν λειτουργία του, αὐτοὶ ποὺ ἀποφασίζουν, αὐτοὶ ποὺ ἑρμηνεύουν τὶς διατάξεις του. Ἂν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι ξένοι ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀγρότη, ἂν αὐτοὶ εἶναι ἀνίδεοι ἀπὸ τὸν μόχθο καὶ τὸν ἱδρώτα ποὺ ζυμώνεται γιὰ νὰ πλαστεῖ αὐτὸ τὸ ἀγαθὸ ποὺ δίνει ἡ γῆ, τότε ὁ ἀγρότης εἶναι σὲ χέρια ποὺ κάθε πιθανότητα ὑπάρχει νὰ τὸν μεταχειριστοῦνε ἄδικα.

Ἂν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ διευθύνουν καὶ ἀποφασίζουν γιὰ τὴν ἀσφάλεια δὲν εἶναι ἐκπρόσωποι τῶν ἀγροτῶν ,δὲν ἐκλέγονται ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀγρότες, δὲν βγαίνουν μέσα ἀπὸ τοὺς ἀγρότες, ἂν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ὁρίζονται καὶ διορίζονται ἀπὸ ὀργανισμοὺς ἢ πρόσωπα ποὺ δὲν ἀντιπροσωπεύουν τὴν ἀγροτιά, ἂν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ὁρίζονται καὶ διορίζονται ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὰ συμφέροντα τῶν βιομηχάνων καὶ τῶν ἐμπόρων, τῶν τοκιστῶν καὶ τῶν κάθε λογῆς κερδοσκόπων, τότε αὐτὸ τὸ σχέδιο ποὺ διευθύνεται ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, ὑπάρχει κάθε λόγος νὰ πιστεύουμε ὅτι θὰ γίνει μιὰ ἄλλη πηγὴ ἐκμετάλλευσης καὶ ἀδικίας σὲ βάρος τῆς ἐργαζόμενης ἀγροτιᾶς.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ ρίχνει κανένας στὸ νόμο «περὶ γεωργικῆς ἀσφαλίσεως» ἀντικρύζει ξανὰ τὴν ἀπολυταρχική, τὴν ἀντιλαϊκὴ γραμμὴ ποὺ ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐμποροβιομηχανικοῦ κεφαλαίου καὶ ἡ ὑποταχτικὴ ψευτοαριστερὴ ἡγεσία. Εἶναι ἡ ἴδια πολιτικὴ ποὺ χρησιμοποιεῖ τὸ λαὸ μόνο γιὰ τὴν ψῆφο του, ἐνῶ τὸν ἀγνοεῖ ἐντελῶς καὶ τὸν παραμερίζει ὅταν πρόκειται γιὰ τὴ λύση ἐθνικῶν, πολιτικῶν, ἢ οἰκονομικῶν προβλημάτων.

Ἔτσι, αὐτὴ ἡ πολιτική, παραδίδει τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ ὀργανισμοῦ γιὰ τὴν ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, σὲ ἀνθρώπους τῆς κυβέρνησης ποὺ διορίζονται ἀπὸ τοὺς διάφορους ὑπουργοὺς ἀπὸ τὸν κυβερνητικὸ μηχανισμό, ἔτσι ποὺ νὰ ἀκούουν καὶ νὰ διευθύνονται μονάχα ἀπὸ τὴν κυβέρνηση.

Ἔτσι στὸ διοικητικὸ συμβούλιο, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 9 διορισμένα πρόσωπα, ἡ «δημοκρατικότητά» του βρίσκεται στὸ ὅτι... ὁ ὑπουργός, γιὰ τοὺς 3 διορισμούς, συμβουλεύεται τὶς ἀγροτικὲς ὀργανώσεις. Ἡ παράγραφος ν τοῦ ἄρθρου 8 λέει ἐπὶ λέξη «Τρία ἕτερα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι πρόσωπα ἀπασχολούμενα καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰς Κυβερνητικὰς ὑπηρεσίας, διοριζόμενα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅστις, δέον πρὸς τοῦτο νὰ συμβουλεύηται τὰς ἀγροτικὰς ὀργανώσεις καὶ τὰ ὁποῖα φαίνονται εἰς αὐτὸν ὅτι ἐκπροσωποῦν εἰς οὐσιαστικὸν βαθμὸν τὰ συμφέροντα τῶν γεωργῶν». Δηλ. ἡ διοίκηση τοῦ σχεδίου παραδίνεται στὴν κυβερνητικὴ γραφειοκρατία καὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι, οἱ ἀγρότες, μὲ κανένα τρόπο δὲν παίρνουν μέρος στὴ διοίκηση καὶ στὴ διαχείρηση τοῦ σχεδίου, σὲ κανένα ἐπίπεδο τῆς λειτουργίας του. Οὔτε κἂν ἐπιτροπὲς ἐκλεγμένες στὰ χωριὰ ἢ στοὺς παραγωγικοὺς κλάδους, γιὰ τὴν ἐχτίμηση καὶ τὸν ὁρισμὸ ζημιᾶς ἢ βλάβης καὶ τὰ ποσοστὰ ἀποζη-

μιώσεων, δὲν προβλέπονται ἀπὸ τὸν νόμο. Ὁ νόμος παραδίδει ὄχι μόνο τὴ διοίκηση τοῦ σχεδίου, ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλη του λειτουργία σ' ἕνα γραφειοκρατικὸ μηχανισμὸ ποὺ ἡ συντήρησή του θὰ ἀπορροφᾶ ἕνα μεγάλο μέρος τῶν ἐσόδων του. Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, κι ἂν ἀκόμα ὑποθέσουμε ὅτι τὸ σχέδιο ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων εἶχε κάποιες προοδευτικὲς διατάξεις, στὰ χέρια τέτοιων ἀνθρώπων ξένων ἀπὸ τὸν ἀγροτικὸ μόχτο, θὰ μεταβληθεῖ σὲ ἐμπαιγμὸ ἢ ἀκόμα σὲ μιὰ ἀντιλαϊκὴ φορολογικὴ μάστιγα.

Ἔτσι τὸ πρῶτο συμπέρασμα εἶναι, πὼς γιὰ τὴν ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, μὲ μιὰ διοίκηση κι ἕνα μηχανισμὸ διαχείρησης ξένο ἀπὸ τοὺς ἀγρότες καὶ ἀκόμα πρόσωπα ποὺ ἐκπροσωποῦν καὶ ὑπηρετοῦν τὸ ἐκκλησιαστικὸ καὶ ἐμποροβιομηχανικὴ πηγὴ ἐκμετάλλευσης τῶν ἀγροτῶν μας.

Πέρα ὅμως ἀπὸ τὸ πρόβλημα τῆς ἔλλειψης κάθε δημοκρατικοῦ στοιχείου στὴ διαχείρηση καὶ τὴ λειτουργία τοῦ σχεδίου ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, πρόβλημα ποὺ παρασιωπήθηκε ἐντελῶς ἀπὸ τὰ μέσα μαζικῆς ἐπικοινωνίας καὶ τὴν προπαγάνδα τῆς ψευτοαριστερῆς ἡγεσίας, πρέπει νὰ ἀντικρύσουμε μὲ ἀντικειμενικὸ τρόπο τὶς κύριες διατάξεις αὐτοῦ τοῦ σχεδίου, ποὺ ἡ προπαγάνδα τῶν κραχτῶν τῆς κεφαλαιοκρατίας παρουσίασε σὰν σωτήριο γιὰ τὸν ἀγροτικό μας κόσμο.

Τὸ πρῶτο πρόβλημα ποὺ ἐγείρει τὸ σχέδιο εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς σχέσης ἀνάμεσα στὸ ποσὸ ποὺ πληρώνεται γιὰ ἀσφάλιστρο καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἀγροτικοῦ προϊόντος. Ποσὸν μέχρι «4% τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος τοῦ προερχομένου ἐκ τῶν ἀσφαλιζομένων γεωργικῶν προϊόντων» θὰ ἀποτελεῖ τὸ ἀσφάλιστρο ποὺ ὑποχρεωτικὰ θὰ πληρώνεται ἀπὸ τὸν γεωργὸ στὸ σχέδιο. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἀπὸ τὴν τιμὴ πούλησης τοῦ προϊόντος, ὁ ἀγρότης, γιὰ κάθε 100 λίρες θὰ στερεῖται τὶς 4. Αὐτὸ τὸ ποσὸν θὰ ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸ καθαρὸ εἰσόδημα τοῦ ἀγρότη.

Ὅλοι ξέρουμε, μὰ πολὺ περισσότερο οἱ ἀγρότες μας, ὅτι δὲν εἶναι σπάνιες οἱ φορὲς ποὺ οἱ τιμὲς ποὺ ἐξασφαλίζουν τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα ἢ εἶναι κάτω τοῦ κόστους ἢ ἐλάχιστο καθαρὸ εἰσόδημα ἀφήνουν, ποὺ ὄχι σπάνια δὲν φτάνει τὸ 4%. Ἔτσι τὸ ἀσφάλιστρο, ἐνῶ θὰ ἀποτελεῖ ἕνα σταθερὸ παράγοντα κόστους, οἱ τιμὲς δὲν ὑπακούουν στὴν αὐξομείωση τοῦ κόστους, ἀλλὰ ἐπηρεάζονται ἀπὸ ἕνα σωρὸ ἄλλους παράγοντες. Γίνεται φανερὸ πώς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξασφαλίζονται τιμὲς ἀσφάλειας γιὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα, μὲ βάση τὸ κόστος παραγωγῆς, τὸ ἀσφάλιστρο πολλὲς φορὲς θὰ ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ἀγροτικῆς οἰκογένειας.

Αὐτὸ εἶναι τὸ δεύτερο συμπέρασμα ἀπὸ τὸ πολυδιαφημισμένο σχέδιο ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Δηλ. ἐφ' ὅσον δὲν ἐξασφαλίζονται ἀμοιπτικὲς τιμὲς γιὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα, στὴν οὐσία τὸ ἀσφάλιστρο θὰ μεταβληθεῖ σὲ μιὰ φορολογία πάνω στὸ χαμηλὸ εἰσόδημα τῆς μέσης καὶ φτωχῆς ἀγροτικῆς οἰκογένειας.

Μιὰ πλήρης μελέτη σὲ βάθος καὶ ἔχταση τῶν προβλημάτων ποὺ ἐγείρει ὁ νόμος, δὲν εἶναι δυνατὴ χωρὶς τὴν συγκέντρωση στοιχείων καὶ δεδομένων, ὅπως γιὰ παράδειγμα τὴ σχέση ἀνάμεσα στὸ ἀσφάλιστρο καὶ τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ τὴν αὔξηση τοῦ κεφαλαίου κίνησης ποὺ θὰ ἀπαιτήσει ἀπὸ τὸν μικροκαλλιεργητή, τὴ σχέση ἀνάμεσα στὸ ποσὸ τοῦ ἀσφάλιστρου καὶ τὰ ποσοστὰ ὠφελημάτων ποὺ προσφέρει τὸ σχέδιο, τὴ σχέση τοῦ σχεδίου καὶ τὴν συμπεριφορά του στὴν μικροκαλλιέργεια καὶ τὴν μεγαλοϊδιοχτησία, τὰ ἀγροχτήματα, τὴ στάση τοῦ σχεδίου στὶς καλλιέργειες σὲ ἰδιόχτητη γῆ ἢ ἐνοικιαζόμενη κλπ.

Ὅλα αὐτὰ τὰ προβλήματα ἔπρεπε νὰ μελετηθοῦν. Ὄχι βέβαια ἀ-

πὸ τὰ ὑπουργεῖα καὶ τὸ γραφειοκρατικὸ μηχανισμὸ τοῦ κράτους τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐμποροβιομηχανικοῦ κεφαλαίου, ἀλλὰ ἀπὸ γνήσιους ἀντιπροσώπους τῶν ἀγροτῶν, ἀπὸ τοὺς ἀγρότες τοὺς ἴδιους, μὲ συνελεύσεις στὰ χωριὰ καὶ στοὺς παραγωγικοὺς κλάδους, μὲ ἐπιτροπὲς ποὺ θὰ ἐκλέξουν ἄμεσα οἱ ἀγρότες μας. Ὄχι οἱ τσιφλικάδες καὶ οἱ μεγαλοχτηματίες, μὰ οἱ δουλευτές. Μόνο ἔτσι θὰ βρεθεῖ τὸ σωστό. Μὰ αὐτὸ δὲν θεωρεῖται σωστὸ ἀπὸ τὴν κεφαλαιοκρατία καὶ τὴν βουλὴ ποὺ τὴν ὑπηρετεῖ, γιατὶ ὑπάρχει κάθε φόβος νὰ μειώσει τὰ κέρδη τους.

Ἡ ἐφαρμογὴ στὴν πράξη αὐτοῦ τοῦ νόμου θὰ γεννήσει μεγάλα προβλήματα γιὰ τοὺς ἀγρότες μας καὶ θὰ ἀνάψουν μεγάλες ἀντιθέσεις. Οἱ ἀγρότες μας καλοῦνται νὰ ἑτοιμαστοῦν γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν ὅτι μπορεῖ νὰ προκύψει ἀπὸ ἕνα ὀργανισμό, μιὰ διοίκηση κι ἕνα μηχανισμὸ ξένο ἀπὸ τὰ προβλήματά τους καὶ τὰ συμφέροντά τους. Μόνο μὲ τὴν ὀργάνωση καὶ τὴν ἀντίσταση στοὺς μηχανισμοὺς ποὺ στείνει τὸ κράτος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐμποροβιομηχανικοῦ κεφαλαίου μπορεῖ ἡ ἀγροτιὰ νὰ βρεῖ τὸ δίκιο της.

Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΕΦΤΑ ΠΛΟΥΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Τὸν περασμένο μῆνα (8—9 Μάη) ἔγινε στὸ Λονδῖνο ἡ Οἰκονομικὴ Διάσκεψη Κορυφῆς στὴν ὁποία πῆραν μέρος οἱ ἀρχηγοὶ τῶν 7 «βιομηχανικὰ ἀναπτυγμένων» κρατῶν τῆς Δύσης, δηλ. ΕΠΑ, Δυτ. Γερμανία, Γαλλία, Ἀγγλία, Ἰταλία, Ἰαπωνία καὶ Καναδάς.

Ἡ Διάσκεψη αὐτὴ ἦταν ἡ τρίτη στὸ εἶδος της ποὺ πραγματοποίησαν οἱ ἰμπεριαλιστὲς τῆς Δύσης. Ἡ πρώτη ἔγινε τὸν Νιοέμβρη 1975 στὸ Ραμπουγιὲ τῆς Γαλλίας, μὲ θέμα τὴν οἰκονομικὴ ὕφεση στὶς καπιταλιστικὲς χῶρες, καὶ ἡ δεύτερη τὸν Ἀπρίλη 1976 στὸ Πόρτο Ρίκο, μὲ θέμα τὸν πληθωρισμό.

Στὴν τρίτη αὐτὴ Διάσκεψη τοῦ Λονδίνου ἀσχολήθηκαν ξανὰ μὲ τὸν πληθωρισμό, τὴν ἀνεργία, τὸ θέμα τῆς «παροχῆς βοήθειας στὶς φτωχὲς χῶρες» καὶ τὴ «σταθεροποίηση τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν».

Γίνεται φανερὸ μὲ τὶς ἀπανωτὲς αὐτὲς συσκέψεις, μὲ τὰ θέματα ποὺ περιλαμβάνονται σ' αὐτὲς καὶ μὲ τὰ ἀνακοινωθέντα ποὺ ἀκολουθοῦν, πὼς οἱ χῶρες τοῦ Δυτικοῦ ἰμπεριαλιστικοῦ στρατοπέδου ἄρχισαν νὰ νοιώθουν ἔντονα τὴ δύσκολη θέση στὴν ὁποία βρίσκονται ἐξ αἰτίας τῆς βαρυᾶς κρίσης ποὺ τοὺς δέρνει.

Οἱ οἰκονομικὲς διασκέψεις κορυφῆς ἔχουν ἀκριβῶς σὰν στόχο τὴν ἀπὸ κοινοῦ συνεννόηση καὶ τὴν ἐξεύρεση τρόπων γιὰ τὸ ξεπέρασμα τῆς κρίσης. Μὲ ἄλλα λόγια ἔχουν σὰν στόχο τὸν συντονισμὸ προγράμματος γιὰ τὴν καταλήστευση τοῦ ἱδρώτα καὶ τοῦ κόπου τῶν λαῶν καὶ τὴν ἁρπαγὴ τῶν πρώτων ὑλῶν. Εἶναι ἀναγκαία συνέπεια τοῦ προτσὲς ἀνάπτυξης τοῦ ἰμπεριαλιστικοῦ συστήματος, ἡ κρίση ποὺ μαστίζει τὶς χῶρες τῆς μητρόπολης νὰ μεταφέρεται πάνω στοὺς ὤμους τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τοῦ λαοῦ τῶν χωρῶν αὐτῶν καὶ πάνω στοὺς ὤμους τῆς τάξης καὶ τοῦ λαοῦ στὶς χῶρες τῆς περιφέρειας. Ἡ ἐργατικὴ τάξη καὶ οἱ λαοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ τελικὰ φορτώνονται ὅλα τὰ βάρη τῆς κρίσης τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

Οἱ Διασκέψεις, λοιπόν, προσπαθοῦν νὰ λύσουν τὰ πολλαπλὰ προβλήματα καπιταλιστικῆς ἀνάπτυξης ποὺ μαστίζουν τὶς ἰμπεριαλιστικὲς χῶρες τῆς Δύσης. Ἐχτὸς ὅμως ἀπ' τὸν οἰκονομικό, δὲν μποροῦμε νὰ ἀγνοήσουμε καὶ τὸν πολιτικὸ χαραχτῆρα αὐτῶν τῶν συσκέψεων. Ἡ δύσκολη θέση ποὺ βρίσκονται οἱ ἰμπεριαλίστες δὲν ὀφείλεται μόνο στὴ κρίση τους. Ὀφείλεται καὶ στ' ἀπανωτὰ χτυπήματα ποὺ δέχονται καθημερινὰ ἀπ' τὰ λαϊκὰ ἀπελευθερωτικὰ κινήματα καὶ τὸν ἐχτοπισμό τους ἀπ' τὰ νευραλγικὰ πόστα τοῦ κόσμου. Ὀφείλεται ἀκόμα καὶ στὴν ὁλοένα καὶ μεγαλύτερη ἐμφάνιση τῆς ἄλλης ὑπερδύναμης σὰν διεκδικήτριας τῆς παγκόσμιας κυριαρχίας.

Ἔτσι οἱ συσκέψεις ἀγκαλιάζουν κι αὐτὰ τὰ προβλήματα. Ἰδιαίτερα ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός, σὰν ἡγέτιδα δύναμη τοῦ Δυτικοῦ στρατοπέδου, κάμνει μιὰ ἀπεγνωσμένη προσέγγιση στὶς ἰμπεριαλιστικὲς χῶρες τῆς Δύσης, μὲ στόχο νὰ κερδίσει τὴν συμπαράστασή τους γιὰ νὰ ξεπεράσει τὴν κρίση του καὶ νὰ κερδίσει τὸ χαμένο ἔδαφος στὸν ἀνταγωνισμό του μὲ τὴν ἄλλη ὑπερδύναμη. Αὐτὴ ἡ ἐξόρμηση τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ, γιὰ συνεννόηση τῶν δυνάμεων τῆς Δύσης, ἀποτελεῖ ἄμεσο στόχο, ὕστερα ἀπ' τὴν ἐκλογὴ τοῦ Κάρτερ στὸ ρόλο τοῦ Προέδρου.

Ἀπὸ τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς Διάσκεψης, ποὺ δόθηκε στὴ δημοσιότητα καὶ ἀπὸ τὶς διάφορες δηλώσεις στὸν τύπο τῶν ἀρχηγῶν τῶν κρατῶν, βγαίνει ξεκάθαρη ἡ ἀνησυχία τῆς Δύσης. Ἀκόμα φάνηκαν ξεκάθαρα οἱ ἀντιθέσεις ποὺ ὑπάρχουν μεταξύ τους. Ἰδιαίτερα φάνηκαν οἱ ἀντιθέσεις τους στὸ θέμα τῆς διάθεσης πυρηνικῆς ἐνέργειας σ' ἄλλες χῶρες καὶ γενι-

κώτερα στὸ θέμα τῆς βοήθειας στὶς χώρες τοῦ λεγόμενου «τρίτου κόσμου». Σ' αὐτὸ τὸ θέμα, ἰδιαίτερα ἔντονη ἦταν ἡ στάση τῆς Δυτ. Γερμανίας καὶ Γαλλίας, ποὺ τελικὰ ἀνάγκασε τὸν ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμὸ νὰ ὑποχωρήσει. Οἱ ἰμπεριαλίστες τσακκώνονται μεταξύ τους στὸ μερτικὸ τοῦ καθενὸς ἀπ' αὐτοὺς ἀπὸ τὴν καταλήστευση τῶν λαῶν.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἔχει τὴν μεγαλύτερη σημασία καὶ ἀποτελεῖ τὸ πιὸ σπουδαῖο συμπέρασμα, τόσο αὐτῆς τῆς διάσκεψης, ὅσες ἀντιθέσεις κι ἂν ἔχουν μεταξύ τους, ὅσο κι ἂν προσπαθεῖ ὁ ἕνας ν' ἀναπτυχτεῖ σὲ βάρος τοῦ ἄλλου, ὅλοι μαζὶ νοιώθουν σὰν μιὰ οἰκογένεια, σὰν μιὰ δύναμη, σὰν ἕνα σύστημα, ποὺ μπροστὰ στὴν ἐπειλὴ τῆς ἄλλης ὑπερδύναμης γιὰ ἐχτοπισμό τους καὶ παγκόσμια κυριαρχία, καὶ μπροστὰ στὸν κίνδυνο τῶν λαϊκῶν κινημάτων, εἶναι ἕτοιμοι νὰ κάνουν προσωρινὰ ὑποχωρήσεις, συμβιβασμούς, νὰ παραμερίσουν τὶς ἀντιθέσεις τους καὶ ἑνωμένοι ν' ἀντιμετωπίσουν τὸν κίνδυνο.

Χαραχτηριστικὸ εἶναι ὅτι σ' αὐτὴ τὴ Διάσκεψη, ὅσο κι ἂν τακκώθηκαν μεταξύ τους πέταξαν τὴ μάσκα καὶ τὶς προκαταλήψεις καὶ κατονόμασαν ἀνοιχτὰ αὐτὸ τὸν κίνδυνο, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν «ἀνατολικό», δηλ. ἡ σοσιαλιμπεριαλιστικὴ ὑπερδύναμη.

Μάλιστα ἡ Διάσκεψη ἔβαλε τὶς βάσεις γιὰ μιὰ πιὸ συστηματική, ὀργανωμένη ἑνιαία ἀντιμετώπιση αὐτοῦ τοῦ κινδύνου καὶ ὅρισε γιὰ τὸν ἑπόμενο χρόνο νέα Διάσκεψη, στὴν ὁποία θὰ κατατεθεῖ ὁλοκληρωμένο πρόγραμμα καὶ θὰ παρθοῦν κοινὲς ἀποφάσεις.

Κάτι τέτοιο φανερώνει πὼς οἱ ἰμπεριαλιστὲς τῆς Δύσης, ἔχουν πιὰ συνειδητοποιήσει τὶς ἁρπαχτικὲς ὀρέξεις τῆς ἄλλης ὑπερδύναμης, ἔχουν νοιώσει τὸ ἔδαφος νὰ γκρεμμίζεται κάτω ἀπ' τὰ πόδια τους, ἐνῶ ἀντίθετα στεριώνεται γιὰ τὸν σοσιαλιμπεριαλισμό, ὁ ὁποῖος μὲ τὴ μάσκα τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ σοσιαλισμοῦ, καταφέρνει νὰ διεισδύει παντοῦ καὶ νὰ καλοκάθεται στὰ σημαντικώτερα στρατηγικὰ σημεῖα τοῦ κόσμου. Ἔτσι πρέπει νὰ ἑτοιμάζονται γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, γιὰ μιὰ ἀνοιχτὴ ἀναμέτρηση.

Τὸ δίδαγμα γιὰ τοὺς ἀγωνιζόμενους λαοὺς τοῦ κόσμου, ἀπ' τὸ σκυλοφάγωμα αὐτὸ τῶν κάθε λογῆς καταπιεστῶν, εἶναι πὼς τίποτε δὲν πρέπει νὰ περιμένουν ἀπὸ αὐτούς. Ὅλοι τους, Ἀμερικάνοι, Ρῶσσοι, Εὐρωπαῖοι, δὲν ἔχουν κανένα ἄλλο στόχο παρὰ τὴν καταλήστευση τοῦ ἱδρώτα καὶ τοῦ κόπου τῶν λαῶν, τὴν κατάχτηση καὶ τὴν ὑποδούλωση. Ὅλοι οἱ λαοὶ τοῦ κόσμου, μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν ἐργατικὴ τάξη, πρέπει νὰ ὑψώσουν ψηλὰ τὸ λάβαρο τοῦ ἀγώνα ἐνάντια σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς καὶ τὰ ὄργανά τους. Μὲ τὰ ἀπανωτὰ χτυπήματα ἐναντίον τους θὰ μεγαλώνει συνέχεια ἡ κρίση τους, ὥσπου μιὰ μέρα θὰ ξετιναχτοῦν στὸν ἀέρα.

ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΣΣΔ

Σὲ Ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ ΚΚΣΕ ὁ Γ.Γ. τοῦ Κόμματος Λ. Μπρέζνιεφ, εἰσηγήθηκε, ὅπως εἶναι γνωστόν, σχέδιο Συντάγματος, μὲ τὸ ὁποῖο τροποποιοῦνται βασικὰ σημεῖα τοῦ παλιοῦ Συντάγματος.

Οἱ εἰσηγήσεις αὐτὲς ἀποτελοῦν τὴν ὁλοκάθαρη ἀπόδειξη, μὰ καὶ μιὰ νέα ἐπίσημη διακήρυξη τῆς παλινόρθωσης τοῦ καπιταλισμοῦ στὴν ΕΣΣΔ. Μὲ τὶς ἀλλαγὲς αὐτὲς πραγματοποιήθηκε ἀκόμα ἕνα ἅλμα, τὴ φορὰ αὐτὴ χωρὶς καμιὰ μάσκα, **πρὸς τὴν νόμιμη καὶ Συνταγματικὴ** σταθεροποίηση τοῦ καπιταλισμοῦ στὴν χώρα τῆς πρώτης Σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης.

Ὅλες αὐτὲς οἱ «καινοτομίες» δὲν ἦταν οὔτε ξαφνικὲς οὔτε ἀναπάντεχες. Ἦταν ἁπλῶς ἕνα ἀκόμα μεγάλο βῆμα, πρὸς τὴν καπιταλιστικὴ κοινωνία, ἕνα βῆμα μιᾶς πορείας, ποὺ ἄρχισε πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ ὅσο πάει γίνεται καὶ πιὸ ἀπροκάλυπτη.

Ἀνάμεσα στὶς ἀλλαγὲς τοῦ Συντάγματος τῆς ΕΣΣΔ, ποὺ πραγματοποιοῦνται ἀπὸ τὴν ἄρχουσα ἀστικὴ τάξη, ποὺ ἐνεργεῖ καμουφλαρισμένη πίσω ἀπὸ τὸ «παλλαϊκὸ κράτος» καὶ πάντα στὸ ὄνομα τοῦ «Σοσιαλισμοῦ» περιλαμβάνονται καὶ οἱ πιὸ κάτω:

— Ὁ Μπρέζνιεφ εἰσηγήθηκε στὴν Ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ «ΚΚΣΕ».

«Μὲ τὴν οἰκοδόμηση τοῦ ὁλοκληρωμένου Σοσιαλισμοῦ, μὲ τὸ πέρασμα ὅλων τῶν τμημάτων τοῦ πληθυσμοῦ στὶς ἰδεολογικὲς καὶ πολιτικὲς θέσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης, τὸ κράτος μας, ποὺ ξεκίνησε, σὰν διχτατορία τοῦ προλεταριάτου, ἔχει γίνει κράτος τοῦ λαοῦ».

— Ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα τῆς «ἐλεύθερης συνείδησης» τῶν πολιτῶν, τὸ δικαίωμα νὰ ἔχουν ὁποιαδήποτε θρησκευτικὴ πεποίθηση, νὰ τελοῦν τὴν θρησκευτική τους λατρεία ἢ νὰ κηρύσσουν ὁποιανδήποτε θρησκεία καὶ νὰ διεξάγουν ἀθεϊστικὴ προπαγάνδα.

— Τὸ νέο Σύνταγμα τονίζει πὼς στὴν ΕΣΣΔ πρόεδρος τῆς χώρας θὰ εἶναι ὁ Γ.Γ. τοῦ «ΚΚΣΕ».

— Τέλος, ἡ ἔγκριση τοῦ σχεδίου Συντάγματος θὰ γίνει ὕστερα ἀπὸ δημόσια συζήτηση στὶς μάζες.

Οἱ ραδιουργίες αὐτὲς τῆς Σοβιετικῆς ἀστικῆς τάξης φέρνουν μέσα τους, ὅπως εἶναι φυσικό, μιὰ τεράστια ἀντίφαση. Παρόλο ποὺ δὲν τολμοῦν νὰ μιλήσουν γιὰ πέρασμα στὸν Κομμουνισμό, οἱ Ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ μιλοῦν, γιὰ **«Ὁλοκληρωμένο Σοσιαλισμό»**. Μήπως ὅμως ὑπάρχει καμιὰ διαφορὰ μεταξὺ ὁλοκληρωμένου Σοσιαλισμοῦ καὶ πρώτου σταδίου τοῦ Κομμουνισμοῦ; Μήπως μὲ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ σοσιαλιστικο προτσὲς δὲν μπαίνουμε στὴν ἀταξική, στὴ Κομμουνιστικὴ κοινωνία;

Εἶναι ὁλοφάνερο, πὼς οἱ Σοβιετικοὶ ἀστοὶ προσπαθοῦν νὰ πείσουν, πὼς ἡ «Σοσιαλιστικὴ Κοινωνία» τους χτυπᾶ, ἤδη, τὴν πόρτα τοῦ Κομμουνισμοῦ, πὼς μπαίνουν πιὰ στὸν Κομμουνισμό. Ἐχτὸς βέβαια κι' ἂν ἔχουν ἐπινοήσει κανένα καινούργιο στάδιο ἀνάμεσα στὸν ὁλοκληρωμένο Σοσιαλισμὸ καὶ στὸ πρῶτο στάδιο τοῦ Κομμουνισμοῦ...

Οἱ ἐξόφθαλμες ἀντιφάσεις ἀνάμεσα στὴν πραγματικότητα τῆς παλι-

νόρθωσης τοῦ καπιταλισμοῦ ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ τὸ «πέρασμα» στὴν θεωρία καὶ στὴ δημαγωγία στὸν Κομμουνισμὸ ἀπὸ τὴν ἄλλη, εἶναι τεράστιες. Τέτοιες ποὺ στὸ τέλος οἱ ἀστοὶ Ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ θὰ ταυτίζουν τὸν καπιταλισμὸ μὲ τὸν κομμουνισμό!!

Ποῦ, ὅμως, βρίσκονται αὐτὲς οἱ ἀντιφάσεις;

Οἱ Σοβιετικοὶ ἀστοὶ ὑποστηρίζουν, πὼς ὁλόκληρος ὁ λαὸς τῆς ΕΣΣΔ ἀφομοίωσε «τὶς πολιτικὲς καὶ ἰδεολογικὲς θέσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης» καὶ ἄρα δὲν χρειάζεται πιὰ ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου.

Μὲ τὸν ἰσχυρισμό τους αὐτὸ πασκίζουν νὰ μᾶς πείσουν, πὼς τὸ ἐποικοδόμημα στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωση ἔχει μετατραπεῖ πιὰ σὲ Σοσιαλιστικὸ ὁριστικά. [Ἐποικοδόμημα εἶναι ὅλες οἱ κοινωνικὲς ἰδέες (πολιτικές, νομικές, φιλοσοφικές, θρησκευτικὲς κλπ) καὶ οἱ θεσμοὶ καὶ ὀργανώσεις (κράτος, ἐκκλησία, πολιτικὰ κόμματα κλπ), οἱ ἀντιλήψεις, οἱ παραδόσεις, ἡ ἠθικὴ κλπ]. Σκόπιμα ὅμως παραμελοῦν νὰ μᾶς μιλήσουν γιὰ τὶς παραγωγικὲς σχέσεις καὶ τὴν οἰκονομικὴ βάση στὴν ΕΣΣΔ, ἂν καὶ περιμένουμε νὰ ὑπερτονιστεῖ ἡ ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, πρὸς τὸν σκοπὸ τῆς ἐξαπάτησης τοῦ λαοῦ.

Οἱ ἀλλαγὲς αὐτές, ποὺ πραγματοποιοῦνται σήμερα στὴν ΕΣΣΔ ἀποτελοῦν στὴν πραγματικότητα ἀντανάκλαση τῆς ταξικῆς πάλης στὴν Σοβιετικὴ κοινωνία. Στὴν οὐσία μὲ τὶς ἀλλαγὲς αὐτὲς ἐκφράζεται ἡ προσπάθεια τῆς ἀστικῆς τάξης νέου τύπου τῆς ΕΣΣΔ νὰ ἑδραιώσει τὴν κυριαρχία της πάνω στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸν λαό.

Αὐτὴ ἡ προσπάθεια εἶναι ἡ πολιτικὴ ἔκφραση τῆς οὐσιαστικῆς κατοχῆς τῶν μέσων παραγωγῆς ἀπὸ τὴν ἀστικὴ τάξη νέου τύπου. Εἶναι ἡ νομικὴ ἔκφραση τῆς ἀπαλλοτρίωσης τῆς ἐργατικῆς τάξης ἀπὸ τὰ μέσα παραγωγῆς καὶ τῆς μετατροπῆς τῆς ἐργατικῆς δύναμης σὲ ἐμπόρευμα.

Βέβαια οἱ ἀστοὶ ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ δὲν τόλμησαν νὰ μιλήσουν γιὰ τὴν οἰκονομικὴ βάση, δὲν τόλμησαν νὰ ὑποστηρίξουν, πὼς οἱ παραγωγικὲς σχέσεις καὶ ἡ οἰκονομία τῆς ΕΣΣΔ ἔφτασαν στὸ στάδιο τοῦ Ὁλοκληρωμένου σοσιαλισμοῦ. Μίλησαν μόνο γιὰ τὸ ἐποικοδόμημα, γιὰ τὴν ταύτιση ὅλου τοῦ λαοῦ στὶς ἰδεολογικὲς καὶ πολιτικὲς θέσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης.

Δὲν τόλμησαν νὰ μιλήσουν γιὰ ἐξάλειψη τῆς ἀντίθεσης χειροναχτικῆς καὶ πνευματικῆς ἐργασίας, γιὰ τὶς ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στὸ χωριὸ καὶ στὴν πόλη, γιὰ περιορισμὸ τῶν ἐμπορευματικῶν σχέσεων, γιὰ ἐξάλειψη τῆς μικρῆς παραγωγῆς (ποὺ γεννᾶ τὸν καπιταλισμό), διότι ἡ πραγματικότητα σήμερα στὴν ΕΣΣΔ ἀποδείχνει, πὼς ὅλα αὐτά, ὄχι μόνο δὲν περιορίζονται μὰ ἀναπτύσσονται καθημερινά.

Ἡ ἀλήθεια μιλᾶ μόνη της. Στὴν ΕΣΣΔ ἀναβίωσαν καὶ ἐπικρατοῦν σήμερα οἱ καπιταλιστικὲς σχέσεις παραγωγῆς. Ἡ ἐλεύθερη ἀγορὰ καλύπτει σήμερα τὸ 60% τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς σὲ λαχανικὰ καὶ τὸ 80% σὲ φροῦτα, ἐνῶ ἡ ὑπόλοιπη ἀγροτικὴ παραγωγὴ βρίσκεται, περίπου, στὰ ἴδια ἐπίπεδα. Ὁ Ἐλεύθερος κλῆρος, δηλαδή, ἡ ἀτομικὴ ἰδιοχτησία, ὅσο πάει ξεπερνᾶ τὴν κρατικὴ ἰδιοχτησία καὶ τὴν κολλεχτιβίστικη καὶ συνεταιριστικὴ ἰδιοχτησία καὶ προωθεῖται ἀπὸ τὸ κράτος. Ἡ ἐργατικὴ τάξη ἀπαλλοτριώθηκε ξανὰ ἀπὸ τὰ μέσα παραγωγῆς, τὰ ὁποῖα πέρασαν στὰ χέρια τῆς ἀστικῆς τάξης καὶ ἐκμισθώνει τὴν ἐργατικὴ της δύναμη γιὰ νὰ ζήσει. Ἡ κάστα τῶν τεχνοκρατῶν καὶ τῶν εἰδικευμένων ἐπιστημόνων καρποῦται ὅλο καὶ μεγαλύτερα ὀφέλη, ἐνῶ μέσο τοῦ «Κομμουνιστικοῦ Κόμματος» ἡ ἀστικὴ τάξη ἐπιβάλλει τὴν διχτατορία της καὶ

προωθᾶ τὶς ἀτομικὲς ἐπιχειρήσεις.

Μιὰ τέτοια οἰκονομικὴ βάση μὲ κανένα τρόπο δὲν ἐπιτρέπει τὴν σοσιαλιστικὴ ἀνάπτυξη τοῦ ἐποικοδομήματος. Ὅπως μᾶς διδάσκει ὁ Μαρξισμὸς — Λενινισμὸς «ἀπὸ τὴν κυρίαρχη μορφὴ ἰδιοχτησίας ἐξαρτᾶται ἡ οἰκονομικὴ διάρθρωση τῆς κοινωνίας, ἡ ταξικὴ της σύνθεση ποὺ μὲ τὴ σειρά της καθορίζει τὸν χαραχτήρα τῶν πολιτικῶν θεσμῶν καὶ τῶν νομικῶν κανόνων».

Ἔτσι, κάθε κοινωνία, ἀνάλογα μὲ τὶς παραγωγικὲς σχέσεις ποὺ ἰσχύουν σ' αὐτή, ἀναπτύσσει τὸ δικό της ἐποικοδόμημα. Τὸ ἐποικοδόμημα ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ βάση καὶ ἐπιδρᾶ μὲ τὴ σειρά του πάνω σ' αὐτήν.

Τὸ «παλλαϊκὸ κράτος» ποὺ διακηρύσσει τὸ τροποποιημένο Σύνταγμα τῆς ΕΣΣΔ, δὲν εἶναι κάτι τὸ καινούργιο.

Τὸ «παλλαϊκὸ κράτος» ἐμφανίστηκε στὶς εἰσηγήσεις τοῦ Χρουτσώφ στὸ 20ο Συνέδριο τοῦ «ΚΣΣΕ» καὶ ἀποτέλεσε τὴν ἀφετηρία τῆς ἐπίσημης ἐπικράτησης τοῦ ρεβιζιονισμοῦ καὶ τῆς κατάληψης τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τοὺς ρεβιζιονιστές.

Σὲ κάθε ταξικὸ κοινωνικὸ σύστημα τὸ κράτος εἶναι τὸ ὄργανο μὲ τὸ ὁποῖο ἡ ἄρχουσα τάξη ἐπιβάλλει τὰ ταξικά της συμφέροντα καὶ τὴν κυριαρχία της πάνω στὴν καταπιεζόμενη τάξη καὶ τὶς μᾶζες. Τὸ ἀστικὸ κράτος εἶναι, ἔτσι, τὸ ὄργανο κυριαρχίας τῆς ἀστικῆς τάξης πάνω στὸ προλεταριάτο καὶ τὸν λαό. Ἀντίθετα τὸ προλεταριακὸ κράτος εἶναι ἡ κυριαρχία τῆς ἐργατικῆς τάξης πάνω στὴν ἀστικὴ τάξη.

Μὲ τὸν «Ὁλοκληρωμένο Σοσιαλισμό», ποὺ προϋποθέτει τὴν ἐξαφάνιση τῆς ἀστικῆς τάξης, καὶ τὴν ἀφομοίωση ἀπὸ μέρους ὅλου τοῦ λαοῦ τῶν ἰδεολογικῶν καὶ πολιτικῶν θέσεων τῆς ἐργατικῆς τάξης καταργεῖται τὸ κράτος, ἐφόσον ἐξαφανίζονται οἱ Τάξεις. Ἐδῶ βρίσκεται ἡ μεγάλη ἀντίφαση τῶν ρεβιζιονιστῶν τῆς ΕΣΣΔ.

Ἐνῶ στὸ προτσὲς ἐξέλιξης τοῦ σοσιαλιστικοῦ συστήματος ἡ κατάργηση τῶν τάξεων ὁδηγᾶ στὸν μαρασμὸ καὶ τὴν ἐξαφάνιση τοῦ κράτους, οἱ σοβιετικοὶ ρεβιζιονιστές, παρόλο ποὺ ὑποστηρίζουν, ὅτι ἔφτασαν στὸν «Ὁλοκληρωμένο Σοσιαλισμό» (ὁπόταν δὲν θἄπρεπε νὰ ὑπάρχουν τάξεις καὶ κράτος) διατηροῦν καὶ δυναμώνουν τὸ κράτος. Αὐτὴ καὶ μόνη ἡ ὕπαρξη τοῦ λεγόμενου «Παλλαϊκοῦ Κράτους» ἀποκαλύπτει τὴν ὕπαρξη τῶν τάξεων. **Ἄρα στὴν πραγματικότητα τὸ «παλλαϊκὸ κράτος» εἶναι τὸ ὄργανο τῆς ταξικῆς κυριαρχίας τῆς ἀστικῆς τάξης νέου τύπου στὴν ΕΣΣΔ, πάνω στὴ νἐργατικὴ τάξη καὶ στὸν λαό.**

Ἀληθινὸς στόχος τοῦ «παλλαϊκοῦ κράτους» εἶναι ἡ στερέωση τῆς ἀφαίρεσης τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὰ χέρια τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ἡ σταθεροποίηση τῆς κατάργησης τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου. Μονάχα ἔτσι ἡ ἀστικὴ τάξη μπορεῖ νὰ ἐπιβάλει τὴν ἐξουσία καὶ τὴν διχτατορία της. Ἀντίθετα μ' ἕνα προλεταριακὸ κράτος, ὅπου ἐφαρμόζονται παντοῦ ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου, ἡ πραγματικὴ δημοκρατία γιὰ τὸν λαό, τὸ ὄργανο ἐκεῖνο ποὺ προστατεύει τὴν ἐπανάσταση ἀπὸ κάθε ἀναβίωση τοῦ καπιταλισμοῦ, μ' ἕνα προλεταριακὸ κράτος, ποὺ χαράσσει στὴν οἰκονομία, στὴν πολιτική, στὴν κουλτούρα τὴν προλεταριακὴ γραμμή, ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ ἀναγεννηθεῖ ἢ νὰ πάρει τὴν ἐξουσία καμιὰ ἀστικὴ κάστα ἢ τάξη.

Τονίζοντας ὁ Μάρξ τὴν σημασία τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου γιὰ τὴν μεταβατικὴ περίοδο ἔλεγε: «Ἀνάμεσα στὴν κεφαλαιοκρατικὴ καὶ στὴν κομμουνιστικὴ κοινωνία βρίσκεται ἡ περίοδος τῆς ἐπαναστατικῆς μετατροπῆς τῆς μιᾶς (κοινωνίας) στὴν ἄλλη. Σ' αὐτὴ τὴν περίοδο ἀντιστοιχεῖ μιὰ πολιτι-

κὴ περίοδος, ποὺ τὸ κράτος της δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλο παρὰ ἡ ἐπαναστατικὴ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου».

Ἀναλύοντας τὸ ἴδιο θέμα ὁ Λένιν στὸ ἔργο του «Κράτος καὶ ἐπανάσταση» τόνιζε:

«Τὴν οὐσία τῆς Μαρξιστικῆς διδασκαλίας τὴν ἔχει ἀντιληφθεῖ μόνο ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει καταλάβει, ὅτι ἡ διχτατορία μιᾶς τάξης δὲν εἶναι μόνο ἀναγκαία, ἁπλῶς γιὰ μιὰ ταξικὴ κοινωνία, ὄχι μόνο γιὰ τὸ προλεταριάτο, ποὺ ἀνάτρεψε τὴν ἀστικὴ τάξη, ἀλλὰ ἐπίσης γιὰ ὁλόκληρη τὴν ἱστορικὴ περίοδο, ποὺ χωρίζει τὸν καπιταλισμὸ ἀπὸ τὴν ἀταξικὴ κοινωνία, τὸν κομμουνισμό».

Μ' ὅλα αὐτὰ οἱ ἀντιφάσεις τῶν ἀστῶν ρεβιζιονιστῶν τῆς ΕΣΣΔ εἶναι ὁλοκάθαρες. Χωρὶς νὰ τολμοῦν νὰ ἀπαρνηθοῦν τὸν σοσιαλισμὸ μπροστὰ στὰ μάτια τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν μαζῶν, τὸν διατηροῦν στὰ λόγια, ἐνῶ στὴν πράξη προωθοῦν τὸν καπιταλισμό.

Ἔτσι προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσουν τὸ ἐποικοδόμημα στὴν ΕΣΣΔ, σὰν Σοσαλιστικό, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο δὲν συμβαίνει. Ἀκριβῶς οἱ ἀλλαγές, ποὺ προτάθηκαν, μαρτυροῦν περίτρανα αὐτὴ τὴν ἀλήθεια.

Πέραν ἀπὸ τὸ θράσος καὶ τὴν ξεδιαντροπιὰ οἱ Σοβιετικοὶ ἀστοὶ δὲν ἔχουν νὰ μᾶς παρουσιάσουν καμιὰ ἀπόδειξη γιὰ τὴν μεταμόρφωση αὐτοῦ τοῦ ἐποικοδομήματος σὲ Σοσιαλιστικό.

Εἶναι ἀπαράβατη ἀρχὴ τοῦ Μαρξισμοῦ — Λενινισμοῦ, πὼς δὲν μπορεῖ νὰ συνυπάρξει Κομμουνισμὸς καὶ θρησκεία. Ὁ Λένιν στὸ γράμμα του στὸν Α. Μ. Γκόρκυ τόνιζε χαραχτηριστικὰ στὸ θέμα αὐτό:

«Ὁ Θεὸς εἶναι (ἱστορικὰ καὶ κοσμικά), πρὶν ἀπ' ὅλα σύμπλεγμα ἰδεῶν ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ τὴν σκληρὴ καταπίεση τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ φύση καὶ τὸν ταξικὸ ζυγό, εἶναι ἰδέες ποὺ σταθεροποιοῦν αὐτὴ τὴν καταπίεση καὶ ἀμβλύνουν τὴν ταξικὴ πάλη. Ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ πάντα ἀποκοίμιζε καὶ ἄμβλυνε τὰ «κοινωνικὰ συναισθήματα» καὶ ἀναζωογονοῦσε τὸ ζωντανὸ πτῶμα, ποὺ ἦταν πάντα οἱ ἰδέες τῆς δουλείας. Ποτὲ ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ δὲν ἐσύνδεε τὸ ἄτομο μὲ τὴν κοινωνία, ἀλλὰ ἐσύνδεε τὶς καταπιεζόμενες τάξεις μὲ τὴν πίστη στὴν θεότητα τῶν καταπιεστῶν».

Ὁ Π. Α. ΠΑΒΕΛΚΙΝ στὸ ἔργο του «ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ» γράφει «Ἡ σχεδιασμένη ἀνάπτυξη τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας, τὸ ξεπέρασμα τοῦ αὐθόρμητου χαραχτήρα τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων, ἡ κατάργηση τῶν ἐκμεταλλευτριῶν τάξεων καὶ τῆς ἐκμετάλλευσης ἀνθρώπου ἀπὸ ἄνθρωπο, ἡ ἄνθηση τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς καὶ οἱ νέες ἐπιτυχίες στὴν καθυπόταξη τῶν φυσικῶν δυνάμεων σημαίνουν, **ὅτι στὴν Σοσιαλιστικὴ κοινωνία δημουργοῦνται οἱ συνθῆκες γιὰ τὸ ὁλοκληρωτικὸ ξεπέρασμα τῶν θρησκευτικῶν ἐπιβιώσεων.** Ἡ Θρησκεία δὲν εἶναι αἰώνια, γιατὶ δὲν εἶναι αἰώνιο καὶ τὸ ἐπιζήμιο κοινωνικὸ σύστημα ποὺ τὴν γεννάει καὶ τὴν ὑποστηρίζει» καὶ πιὸ κάτω βγάζοντας τὸ τελικὸ συμπέρασμα τοῦ ἔργου του «Ἀναπτυσσόμενη οἰκοδόμηση τῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας δὲν θὰ πεῖ δημιουργία μόνο τῆς ὑλικοτεχνικῆς βάσης τοῦ Κομμουνισμοῦ, ἀλλὰ καὶ διαπαιδαγώγηση ὅλου τοῦ λαοῦ στὸ πνεῦμα τῆς ὑψηλῆς κομμουνιστικῆς συνειδητότητας, ξεπέρασμα ὅλων τῶν ὑπολειμμάτων τῆς παλιᾶς κοινωνίας στὴ συνείδηση τῶν ἀνθρώπων **μαζὶ καὶ τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν».**

Ποῦ βρίσκεται τὸ ξεπέρασμα τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν στὴν ΕΣΣΔ, ὅταν ὅσο πάει οἱ ἐκκλησίες γεμίζουν ὅλο καὶ πιὸ ἀσφυκτικά, μέχρι ποὺ σὲ λίγο θὰ δοῦμε νὰ χτίζονται καὶ καινούργιες;

Πῶς οἱ σοβιετικοὶ ρεβιζιονιστὲς

πού ὑποστηρίζουν, ὅτι φτάσανε στὸν «ὁλοκληρωμένο σοσιαλισμό» δικαιολογοῦν τὴν ἀνάπτυξη τῆς θρησκείας;

Εἶναι ὁλοφάνερο, πὼς στόχος τοῦ «διατάγματος» αὐτοῦ τῆς «ἀνεξιθρησκείας» καὶ τῆς ἐλεύθερης λατρείας, ἕνα διάταγμα πανομοιότυπο ἐκείνου, ποὺ ἔβγαλε ὁ Κωνσταντῖνος στὰ Μεδιόλανα τὸ 313 γιὰ νὰ χρησιμοποιήσει τὴν θρησκεία, σὰν τὸ καλύτερο μέσο στήριξης τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τῆς ἐκμετάλλευσης, στοχεύει στὴν σταθεροποίηση τῆς ἐκμετάλλευσης, στὸ τσάκκισμα τῆς ταξικῆς πάλης στὴν «ἄμβλυνση τῶν κοινωνικῶν συναισθημάτων» καὶ στὴν «ἀναζωογόνηση τοῦ ζωντανοῦ πτώματος» δηλαδὴ τῆς ἐξουσίας τῶν ρεβιζιονιστῶν καὶ τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος στὴν ΕΣΣΔ.

Πιστοὶ οἱ Σοβιετικοὶ ρεβιζιονιστὲς στὴν Μαρξιστικὴ ἄποψη, πὼς ἡ θρησκεία εἶναι τὸ ὄπιο τῶν λαῶν, χρησιμοποιοῦν αὐτὸ τὸ ὄπιο γιὰ νὰ ναρκώσουν τὴν ταξικὴ πάλη καὶ νὰ τσερεώσουν τὴν ἐξουσία τῆς ἀστικῆς τάξης.

Οἱ ἀστοὶ ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ, ἔφτασαν στὸ σημεῖο νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν θρησκεία, σὰν πολιτικό τους ὅπλο καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς (ὅπως εἴδαμε πρόσφατα), σὰν ἐπισήμους πολιτικοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ κράτους.

Στὴν συνέχεια, στὶς εἰσηγήσεις γιὰ τὴν τροποποίηση τοῦ Συντάγματος οἱ ἀστοὶ ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ μίλησαν γιὰ «Ἐλευθερία συνείδησης».

Ἡ Ἐλευθερία σκέψης, ἔκφρασης καὶ κριτικῆς στὸν Σοσιαλισμὸ ἐπιτρέπεται ὅταν ἐμφανίζεται μὲ τὴν σωστὴ μέθοδο τῆς πάλης γραμμῶν. Τότε ὅλες οἱ ἀπόψεις, ὅλη ἡ κριτικὴ δὲν ἔχουν στόχο τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ παλιοῦ, μὰ εἶναι ἔκφραση τῶν καινούργιων ἰδεῶν καὶ στοχεύει στὴν ἐπικράτηση τῆς σωστῆς ἄποψης γιὰ τὴν καλυτέρεψη τῆς γραμμῆς, καὶ τῆς σοσιαλιστικῆς πορείας.

Ἡ ἀστικὴ τάξη τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης μιλᾶ γιὰ «Ἐλευθερία συνείδησης» δηλαδὴ σκέψης καὶ ἔκφρασης, κριτικῆς τοῦ συστήματος.

Ἀσφαλῶς αὐτὸς ὁ νεωτερισμὸς θὰ μείνει στὰ χαρτιά, γιατὶ ἂν ἐπραγματοποιεῖτο θἄπρεπε νὰ ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι ὅλοι οἱ πολιτικοὶ κρατούμενοι τῆς Σιβηρίας. Μήπως ὅμως ὑπάρχει ὁποιαδήποτε σωστὴ βάση σ᾽ αὐτὴ τὴν περίπτωση; Τί σημαίνει ἐλευθερία ἔκφρασης καὶ κριτικῆς;

Ἀναλύοντας ὁ Λένιν στὸ περίφημο ἔργο του «Τί νὰ κάνουμε» τὴν μόδα καὶ τὴν ἔντονη τάση τῆς ἐποχῆς, νὰ ἐπικρατήσει ἡ ἐλεύθερη κριτικὴ τόνιζε:

«Αὐτοὶ ποὺ δὲν κλείνουν συνειδητὰ τὰ μάτια, δὲν μποροῦν νὰ μὴν δοῦν πὼς ἡ καινούργια «κριτική» τάση δὲν εἶναι μέσα, στὸ Σοσιαλισμό, παρὰ μιὰ καινούργια ποικιλία τοῦ ὀππορτουνισμοῦ. Κι᾽ ἂν κρίνει κανεὶς τοὺς ἀνθρώπους, ὄχι σύμφωνα μὲ τὴ λαμπερὴ στολὴ ποὺ φοροῦν ἢ τὸ ἐντυπωσιακὸ ὄνομα ποὺ φέρνουν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ ἐνεργοῦν καὶ ἀπὸ τὶς ἰδέες ποὺ προπαγανδίζουν πραγματικὰ θὰ φανεῖ καθαρὰ πὼς ἡ «ἐλευθερία κριτικῆς» εἶναι ἡ ἐλευθερία τοῦ ὀππορτουνισμοῦ μέσα στὸ σοσιαλδημοκρατικὸ μεταρρυθμιστικὸ κόμμα, ἡ ἐλευθερία νὰ ἀφήνουν νὰ περνᾶνε μέσα στὸν Σοσιαλισμὸ οἱ ἀστικὲς ἰδέες καὶ τὰ ἀστικὰ στοιχεῖα» καὶ πιὸ κάτω «Ἡ Ἐλευθερία εἶναι μιὰ μεγάλη λέξη, ὅμως κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τῆς βιομηχανικῆς ἐλευθερίας, ἔχουν διεξάγει τοὺς πιὸ ληστρικοὺς πολέμους· κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἔχουν ἀπογυμνώσει τοὺς ἐργαζόμενους.

...Ἄνθρωποι ποὺ ἀληθινὰ ἔχουν πιστέψει, πὼς ἔχουν ὠθήσει πρὸς τὰ μπρὸς τὴν ἐπιστήμη δὲν κηρύσσονται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας νὰ ὑπάρ-

χουν οἱ καινούργιες ἀντιλήψεις δίπλα στὶς παλιές, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀντικατάστασης τῶν παλιῶν ἀπὸ τὶς καινούργιες».

Οἱ ἀστοὶ ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ ἔρχονται σήμερα νὰ ἐπισημοποιήσουν τὸν ἐκφυλισμὸ αὐτὸ μὲ τὴν ἐξαπάτηση τῆς «Ἐλεύθερης συνείδησης». Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐπιχειροῦν νὰ ὑψώσουν καὶ νὰ ὑποβοηθήσουν ὅλες τὶς ἰδεαλιστικὲς καὶ ἀστικὲς ἰδέες, ἔτσι ποὺ νὰ ριζώσουν μέσα στὸν λαὸ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ καταστρέψουν τὴν ταξικὴ πάλη, νὰ ἐκφυλίσουν πλέρια τὸ σοσιαλιστικὸ ἐποικοδόμημα καὶ νὰ σταθεροποιήσουν τὸν καπιταλισμό.

Αὐτό τους τὸ ἐπιχείρημα εἶναι ἄρρηχτα συνυφασμένο μὲ τὴν κατάργηση τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου καὶ τὸ τσάκκισμα τῆς ταξικῆς πάλης. Ἀσφαλῶς σ' ἕνα τέτοιο ἐποικοδόμημα εἶναι ἁπλὸ καὶ εὔκολο νὰ σταθεροποιήσουν τὸν καπιταλισμό.

Ἡ ἀναβίωση τοῦ παλιοῦ μὲ τὸ πρόσχημα τῆς «Ἐλεύθερης Συνείδησης» εἶναι ἔξω ἀπὸ κάθε ταξικὸ χαραχτήρα τῆς πάλης γιὰ τὴν οἰκοδόμηση τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ἔξω ἀπὸ κάθε Μαρξιστικὴ — Λενινιστικὴ ἀρχὴ σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία γιὰ νὰ οἰκοδομήσουμε τὸν Σοσιαλισμὸ πρέπει νὰ νὰ συντρίψουμε συνθέμελα τόσο τὴν οἰκονομικὴ βάση, ὅσο καὶ τὸ ἐποικοδόμημα τοῦ Καπιταλισμοῦ.

Κοντὰ σ' αὐτὰ τὴν ἀνυπαρξία σοσιαλιστικοῦ ἐποικοδομήματος τὴν φανερώνει διάπλατα ἡ ριζικὴ «Δυτικοποίηση» ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς στὴν ΕΣΣΔ. Ὁ ἀλκοολισμὸς ἔχει ξεπεράσει καὶ τὰ πιὸ φανταστικὰ ὅρια, ἐνῶ οἱ ἀλκοολικοὶ ἀριθμοῦν ἀρκετὰ ἑκατομμύρια. Στὴν τέχνη ὁ οὐμανισμὸς συναγωνίζεται τὸν ἀστικὸ ρομαντισμό, ἐνῶ ἔχει μετατρέψει τὴν οὐσία τῆς τέχνης σὲ νάρκωση τῆς ταξικῆς πάλης. Πρόσφατα ἄρχισαν νὰ ἐμφανίζονται καὶ κινηματογραφικὲς ταινίες συνεργασίας Σοβιετικῶν καὶ Δυτικῶν ἰμπεριαλιστῶν, σὲ μιὰ προσπάθεια νὰ ἀποδειχτεῖ τὸ ἁρμονικὸ συνταίριασμα τῶν «Κομμουνιστικῶν» καὶ τῶν καπιταλιστικῶν ἰδεῶν. Τὸ μπλοὺ τζὴν καὶ ἡ μεταξωτὴ γυναικεία κάλτσα γίνονται σήμερα ἰδανικὰ τῆς Σοβιετικῆς Νεολαίας κατὰ τὸ Δυτικὸ πρότυπο.

Ποῦ βρίσκεται λοιπὸν τὸ «Ὁλοκληρωμένο Σοσιαλιστικό» ἐποικοδόμημα, ὅταν θρησκεία καὶ ἰδεαλισμός, ὅταν καπιταλιστικὲς ἰδέες καὶ ἀντιλήψεις παίρνουν τὸ ἐλεύθερο νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ νὰ ξαναζωντανέψουν, μάλιστα μὲ κάθε κρατικὴ ὑποστήριξη καὶ ὅταν ἡ ζωὴ ἀναπτύσσεται, πιά, μὲ τὰ Δυτικὰ ἰμπεριαλιστικὰ πρότυπα;

Κοντὰ σ' ὅλα ἐτοῦτα ποὺ βρίσκεται τὸ «Ὁλοκληρωμένο Σοσιαλιστικὸ ἐποικοδόμημα, μὲ τὸ κράτος καὶ τὸν κρατικὸ μηχανισμό, ποὺ καταργεῖ τὴν διχτατορία τοῦ προλεταριάτου καὶ τὴν ἀντικαθιστᾶ μὲ τὴν διχτατορία τῆς ἀστικῆς τάξης νέου τύπου;

Ἡ συγκέντρωση τῆς ἐξουσίας στὰ χέρια τῆς ἀστικῆς τάξης, ἡ ὕπαρξη κράτους ἀστικοῦ καὶ ἀστικοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, στρα τοῦ στὴν ὑπηρεσία αὐτοῦ τοῦ κράτους, κατασκοπευτικῶν ὀργανισμῶν κλπ., μᾶς δείχνει ξεκάθαρα, πῶς τὸ κράτος τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης, ὄχι μόνο δὲν ἀποτελεῖ ὕπαρξη λαϊκῆς κρατικῆς μορφῆς, ποὺ νὰ προστατεύει τὴν Σοσιαλιστικὴ κοινωνία ἀπὸ τὸν γύρω καπιταλιστικὸ κόσμο, μὰ ἀποτελεῖ ἕνα κράτος καθαρὰ καπιταλιστικό, ποὺ ἀστυνομεύει καὶ ἐκμεταλλεύεται τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸν λαό.

Οἱ πιὸ πάνω ἀλήθειες ἀποδείχνουν πῶς, τόσο ἡ οἰκονομικὴ βάση, ὅσο καὶ τὸ ἐποικοδόμημα στὴν ΕΣΣΔ, ὄχι μόνο δὲν ἔφτασαν στὸ στάδιο τοῦ «Ὁλοκληρωμένου Σοσιαλισμοῦ» μὰ ἐκφυλί-

στηκαν καὶ ἔφτασαν ἀπὸ καιροῦ ξανὰ στὸν καπιταλισμό.

Ὅλα ἐτοῦτα τὰ σχετικὰ μὲ τὸν «Ὁλοκληρωμένο Σοσιαλισμό» καὶ τὴν ἀφομοίωση τῶν ἰδεολογικῶν καὶ πολιτικῶν θέσεων τῆς ἐργατικῆς τάξης ἀπὸ τὸν λαὸ στὸ σύνολό του, **ἀποτελοῦν τὶς πιὸ ἐλε**εινὲς ἐπινοήσεις τῆς ἀστικῆς τάξης τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης μὲ μοναδικὸ στόχο νὰ ποτιστεῖ καλὰ τὸ καπιταλιστικὸ δέντρο καὶ νὰ πετάξει παραπούλια ἀπὸ ὅλες τὶς μεριές, γιὰ νὰ μπορέσει ἡ ἀστικὴ τάξη νὰ διαιωνίσει τὴν διχτατορία καὶ τὴν ἐκμετάλλευσή της.

Ἡ συζήτηση ἀπὸ τὸν λαὸ αὐτῶν τῶν ἀλλαγῶν εἶναι, τέλος, μιὰ ἄλλη ἐξαπάτηση, ποὺ στοχεύει στὸ νὰ ὁριστικοποιηθεῖ καὶ ἐπισημοποιηθεῖ ὁ καπιταλισμὸς μὲ τὴν συγκατάθεση καὶ τὴν σφραγίδα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τοῦ λαοῦ. Αὐτὸ γιατὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν φυλάκιση χιλιάδων μαρξιστῶν — Λενινιστῶν ἰδεολόγων, ὕστερα ἀπὸ τὶς ἀναθεωρήσεις καὶ διαστρευλώσεις τοῦ Μαρξισμοῦ — Λενινισμοῦ καὶ τὴν μακρόχρονη ἀστικο - ἰδεαλιστικὴ ἐκπαίδευση τοῦ λαοῦ, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀναβίωση τῶν καπιταλιστικῶν σχέσεων παραγωγῆς, ὕστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ πολὺ δικαιολογημένα αὐτὸς ὁ λαὸς θὰ θεωρήσει τὴν «Ἐλευθερία συνείδησης» σὰν μιὰ διέξοδο ἢ ἕνα ἐξωραϊσμό, ὅπως ἀκριβῶς θὰ τὴν θεωροῦσε καὶ ὁ λαὸς ὁποιασδήποτε καπιταλιστικῆς χώρας.

Πιστεύουμε σ' αὐτὴ τὴν πραγματικότητα, χωρὶς ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ δισπιστοῦμε, πὼς μέσα στὸν ἐξαπατημένο λαὸ τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης, μέσα στὰ αἰσθήματα αὐτοῦ τοῦ λαοῦ δὲν κρύβεται ὁ πόθος γιὰ τὴν καινούργια κοινωνία, τὴν κοινωνία τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἰσότητας, τῆς εὐημερίας, τὴν ἀταξικὴ κομμουνιστικὴ κοινωνία.

Οἱ καινούργιες, λοιπόν, ἀλλαγὲς στὴν ΕΣΣΔ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ μιὰ καινούργια ἐπίσημη προσπάθεια σταθεροποίησης τοῦ συστήματος τῆς ἐκμετάλλευσης ἀνθρώπου ἀπὸ ἄνθρωπο.

ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ - ΛΕΝΙΝΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΑΡΝΗΣΗ Ή ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ

Ἄρθρο τοῦ ΣΕΡΒΕ ΠΙΕΛΟΥΜΠΙ, καθηγητὴ τῆς Φιλοσοφίας στὴν Ἀνώτατη Σχολὴ «Β. Ι. Λένιν» τοῦ Κόμματος Ἐργασίας Ἀλβανίας. Τὸ ἄρθρο δημοσιεύτηκε στὴν γαλλικὴ ἔκδοση τοῦ ἀλβανικοῦ περιοδικοῦ «ΑΛΒΑΝΙΑ ΣΗΜΕΡΑ», Αὐγ. 1974.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια στὴν δύση, προπαγανδίζεται ἡ θεωρία τῆς «παρακμῆς τῆς ἰδεολογίας» σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία, ἡ ἰδεολογία καὶ ἡ ἰδεολογικὴ πάλη εἶναι πιὰ ξεπερασμένες, ἀναχρονιστικὲς καὶ ἔχουν χάσει κάθε ἔννοια. Αὐτὴ ἡ ἀντίληψη, τὴν ὁποία οἱ ἀμερικανοὶ κοινω-

νιολόγοι Ντ. Μπέλλ, Λ. Λίπσετ, Τζ. Σιήλς, Α. Σλέσινγκερ καὶ ὁ γάλλος κοινωνιολόγος — οἰκονομολόγος Ρ. Ἀρὸν θεωροῦν σὰν συνταρακτικὴ «καινοτομία», χρησιμοποιεῖται πλατειὰ στὴν σημερινὴ ἰδεολογικὴ πάλη. Οὐσιαστικὰ χρησιμεύει γιὰ νὰ καλύψει τὶς προσπάθειες τῆς ἀστικῆς τάξης καὶ τῶν ἰδεολόγων της νὰ ἐξεύρουν νέα ἰδεολογικὰ μέσα γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος καὶ τὴν καταπολέμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, τῆς ἐπανάστασης καὶ τοῦ Μαρξισμοῦ — Λενινισμοῦ.

Ἡ «ἀποϊδεολογοποίηση» (1) καὶ μερικὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς ἰδεολογικῆς πάλης στὶς σημερινὲς συνθῆκες.

Ἡ ζωή, ὅλο καὶ περισσότερο ἀποδεικνύει πὼς σήμερα στὸν κόσμο ὑπάρχουν ἀντιθέσεις καὶ μεγάλες συγκρούσεις, σὲ παγκόσμια κλίμακα, πὼς γινόμαστε μάρτυρες τῆς σύγκρουσης τῶν δυνάμεων τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, τοῦ ρεβιζιονισμοῦ καὶ τῆς ἀντίδρασης ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ τῶν δυνάμεων τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τοῦ μετώπου τῶν λαῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν παγκόσμια ἐργατικὴ τάξη, ἀπὸ τὴν ἄλλη. Κι ἐκεῖνο ποὺ χαρακτηρίζει αὐτὴ τὴν ἀντιπαράθεση εἶναι τὸ γεγονὸς πώς, ἐνῶ οἱ δυνάμεις τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, τοῦ ρεβιζιονισμοῦ καὶ τῆς ἀντίδρασης βυθίζονται ὅλο καὶ πιὸ πολὺ σὲ μιὰ πολιτική, οἰκονομικὴ καὶ ἰδεολογικὴ κρίση, οἱ δυνάμεις τοῦ σοσιαλισμοῦ, τοῦ Μαρξισμοῦ — Λενινισμοῦ, ἡ δύναμη τῶν λαῶν, ἐνισχύονται σημαντικά, γεγονὸς ποὺ ἐπιβεβαιώνει πὼς «ἡ τάση ἐξέλιξης τοῦ σύγχρονου κόσμου βρίσκεται στὴν ἐπανάσταση καὶ στὴν νίκη τοῦ σοσιαλισμοῦ» (Ἐνβὲρ Χότζα: Εἰσήγηση στὸ 6ον Συνέδριο τοῦ Κόμματος Ἐργασίας Ἀλβανίας, 1971).

Νὰ λαμβάνουμε ὑπ' ὄψη μας αὐτὴ τὴν γενικὴ τάση ἐξέλιξης τοῦ σημερινοῦ κόσμου, ἔχει μιὰ ἰδιαίτερη σημασία: Π ρ ῶ τ ο, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε σωστὰ τὴν ἰδεολογικὴ πάλη ποὺ ἀναπτύσσεται σὲ παγκόσμια κλίμακα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐξέλιξής της στὶς σημερινὲς συνθῆκες γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε τὶς αἰτίες τῆς βαθειᾶς κρίσης τὴν ὁποία περνοῦν ἡ πνευματικὴ ζωὴ καὶ ἡ σημερινὴ ἀστικὴ καὶ ρεβιζιονιστικὴ ἰδεολογία, κρίση ποὺ δὲν εἶναι παρὰ μόνο ἡ ἀντανάκλαση τῆς γενικῆς κρίσης τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ δ ε ύ τ ε ρ ο γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε σωστὰ τὸ προτσὲς δημιουργίας, στὶς σημερινὲς συνθῆκες, ἑνὸς κοινοῦ ἰδεολογικοῦ μετώπου, κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ, ποὺ ἔχει σὰν στόχο του τὴ διεξαγωγὴ ἑνὸς συγκεντρωμένου ἀγώνα ἐνάντια στὸν σοσιαλισμὸ καὶ τὸν μαρξισμὸ — λενινισμό. Αὐτὸ τὸ μέτωπο περιλαμβάνει στοὺς κόλπους του, τόσο τοὺς ἀστοὺς καὶ σοσιαλδημοκράτες ἰδεολόγους ὅσο καὶ τοὺς ρεφορμιστὲς καὶ ρεβιζιονιστὲς κάθε ἀπόχρωσης, κρυφοὺς ἢ φανερούς. Κοινοὶ ἀντεπαναστατικοὶ στρατηγικοὶ στόχοι — κύρια ἡ συντριβὴ τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ ἡ κατάπνιξη τῆς ἐπανάστασης — ἔχουν ἑνώσει αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἀγωνίζονται στὸ ἴδιο στρατόπεδο.

Γιὰ νὰ πετύχουν αὐτοὺς τοὺς σκοπούς, οἱ ἰδεολόγοι τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ ἀλλάζουν συνέχεια τακτική, προσπαθοῦν νὰ «ἀναδιαμορφώσουν» τὶς βασικὲς θέσεις, τὶς ἀντικομμουνιστικὲς θεωρίες καὶ τὰ συνθήματα, προκειμένου νὰ τὰ προσαρμόσουν ἀκόμη καλύτερα στὶς σημερινὲς συνθῆκες καὶ ἀπαιτήσεις, νὰ τοὺς δώσουν μιὰν «ἐπιστημονικὴ» καὶ «οὐδέτερη» χροιὰ κ.λ.π. Τὰ προϊόντα αὐτῶν τῶν στόχων καὶ αὐτῆς τῆς τακτικῆς εἶναι τέτοιες θεωρίες ὅπως «ἡ θεωρία τῆς μεταβιομηχανικῆς κοινωνίας», «ἡ θεωρία τῶν σταδίων τῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης». Ἡ «θεωρία τῆς σύγκλησης», ἡ «θεωρία τῆς ἀποϊδεολογοποίησης» κ.λ.π., ποὺ ἐμφανίστηκαν στὴν ἴδια ἐποχή, ἔχουν τοὺς ἴδιους στόχους καὶ ἀλληλοσυμπληρώνονται. Ἡ οὐσία αὐτῶν τῶν θεωριῶν εἶναι ἡ θεωρητικὴ «ἐπιχειρηματολογία» τῆς διατήρησης τοῦ καπιταλισμοῦ, ἡ προσπάθεια δημιουργίας ἑνὸς «θετικοῦ προγράμματος»,

ἑνὸς «νέου μοντέλου» στὸν χῶρο τῆς ἰδεολογίας ποὺ θὰ χρησίμευε σὰν ἀντικαταστάτης τῆς μαρξιστικῆς θεωρίας γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἐξέλιξη ποὺ ἀποδεικνύει πὼς ἡ ἐπαναστατικὴ ἀντικατάσταση τοῦ καπιταλισμοῦ ἀπὸ ἕνα ἀνώτερο κοινωνικὸ σύστημα, τὸ σοσιαλιστικό, εἶναι ἀναπόφευκτη. Νὰ γιατὶ ἡ μονοπωλιακὴ ἀστικὴ τάξη, τὸ κράτος καὶ τὰ ἀστικὰ κόμματα ἐπιδίδονται σὲ μιὰ τόσο μεγάλη διαφήμηση αὐτῶν τῶν «μοντέρνων» καὶ «φιλελεύθερων» θεωριῶν τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ, μὲ τὴν βοήθεια τεράστιων χρηματικῶν καὶ προπαγανδιστικῶν μέσων. Δὲν εἶναι καθόλου τυχαῖο τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὲς οἱ θεωρίες γεμίζουν ὅλο καὶ περισσότερο, ὄχι μόνο τὶς σελίδες τῶν βιβλίων καὶ τῶν εἰδικευμένων θεωρητικῶν περιοδικῶν, ἀλλὰ ἀκόμη τοὺς λόγους τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἀστικῆς τάξης, τὶς σελίδες τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων, τὶς ἐκπομπὲς ραδιοφώνου καὶ τηλεόρασης κ.λ.π.

Ὅλα αὐτὰ μαρτυροῦν γιὰ τὴν ἔντονη ἰδεολογικὴ πίεση μὲ μιὰ «νέα» μορφή, ποὺ ἐξασκοῦν οἱ ἀστοὶ καὶ οἱ ρεβιζιονιστὲς ἰδεολόγοι ἐνάντια στὰ ἐπαναστατικὰ κινήματα, ἐνάντια στὸν σοσιαλισμὸ καὶ τὸν μαρξισμὸ — λενινισμό. Αὐτὴ ἡ ἰδεολογικὴ πίεση, ποὺ παρουσιάζεται μὲ τὴν μάσκα τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης», ἀποτελεῖ στὶς σημερινὲς συνθῆκες, σοβαρὸ κίνδυνο, ἐνάντια στὸν ὁποῖο πρέπει νὰ παλαίψουμε μὲ ἰδιαίτερη ἀποφασιστικότητα καὶ γιὰ ἀρκετὸ διάστημα, μέχρι καὶ τὴν ὁριστικὴ συντριβή του. «Ἡ σημερινὴ κατάσταση — ὑποδεικνύει ὁ σύν. Ε. Χότζα — κάνει ἀκόμη πιὸ ἐπιτακτικὴ τὴν ἀνάγκη νὰ δυναμώσουμε αὐτὴ τὴν ἱστορικῆς σημασίας πάλη».

Εἶναι σημαντικὸ νὰ γνωρίζουμε αὐτὰ τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ τῆς σημερινῆς ἰδεολογικῆς πάλης γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε τὴν οὐσία καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς ἀντικομμουνιστικῆς θεωρίας τῆς «παρακμῆς τῆς ἰδεολογίας» («ἀποϊδεολογοποίησης»).

Τὶ κρύβεται πίσω ἀπὸ τὴν ἔννοια τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης»;

Οἱ θεμελιωτὲς τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης» προσπαθοῦν νὰ πετύχουν μ' ἕνα σμπάρο δυὸ τρυγόνια: νὰ σώσουν, ἀπὸ τὴ μιά, τὴν ἀστικὴ ἰδεολογία ποὺ περνᾶ μιὰ βαθειὰ κρίση, ἀνανεώνοντάς την, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, νὰ καταπολεμήσουν τὸν μαρξισμὸ — λενινισμό, νὰ τὸν δυσφημήσουν ,παρουσιάζοντάς τον σὰν μιὰ παραλλαγὴ τοῦ ὑποκειμενισμοῦ καὶ τοῦ δογματισμοῦ σὰν μιὰ μονόπλευρη καὶ χωρὶς ἀξία ἀντίληψη τῶν πραγμάτων στὶς συνθῆκες τῆς ἀνάπτυξης τῆς ἐπιστημονικο - τεχνικῆς ἐπανάστασης. Αὐτὸς ὁ σκοπὸς γίνεται ὁλοφάνερος ἂν ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὰ «ἐπιχειρήματα» ποὺ προβάλλουν οἱ θεμελιωτὲς καὶ οἱ πρόθυμοι προπαγανδιστὲς τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης»).

Ὅλοι αὐτοὶ ξεκινοῦν ἀπὸ τὴν ἄποψη πὼς κάθε ἰδεολογία εἶναι ἡ παραμορφωμένη ἀντανάκλαση τῆς πραγματικότητας, μιὰ ἀπατηλὴ συνείδηση ποὺ ἐμφανίστηκε στὴν προβιομηχανικὴ κοινωνία καὶ ἡ ὁποία δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ χρησιμεύσει οὔτε σὰν ὁδηγὸς στὴν πρακτικὴ δράση, οὔτε σὰν πηγὴ πνευματικῶν ἀξιῶν οὔτε, ἀκόμη, σὰν πηγὴ γνώσεων. Κι εἶναι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ποὺ ἡ αἰχμὴ τῆς κριτικῆς τους στρέφεται ἐνάντια στὴν ἐπαναστατικὴ ἰδεολογία τοῦ προλεταριάτου, ἐνάντια στὸν μαρξισμὸ πού, σύμφωνα μὲ τὴ γνώμη τους εἶναι γερασμένος καὶ ἀποτελεῖ μιὰν ἀπατηλὴ συνείδηση. Πρὸς αὐτὸ τὸν σκοπό, ἐκεῖνοι ποὺ κηρύττουν τὴν «ἀποϊδεολογοποίηση», διαστρεβλώνουν ἀνοικτὰ τὶς θέσεις τῶν κλασσικῶν τοῦ μαρξισμοῦ πάνω στὴν ἰδεολογία καὶ ἐπιμένουν πὼς ὁ Κ. Μὰρξ καὶ ὁ Φ. Ἔνγκελς ἦσαν τῆς γνώμης νὰ δώσουν τέλος στὴν ἰδεολογία!

Ὁπωσδήποτε, στὸ ἔργο τους «Ἡ Γερμανικὴ Ἰδεολογία» ὁ Κ. Μὰρξ καὶ ὁ Φ. Ἔνγκελς μιλοῦν γιὰ τὸ «τέλος τῆς ἰδεολογίας», μὲ τὴ διαφορὰ πὼς σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση — καὶ τὸ ἔχουν ὑπογραμμίσει μ' ἕνα ἰδιαίτερο

τρόπο — ἀναφέρονται στὴν ἰδεαλιστικὴ ἀστικὴ ἰδεολογία, στὸ σύστημα τῶν ἀντιλήψεων τῶν τάξεων ποὺ βρίσκονται σὲ παρακμὴ καὶ πού, μὴ ἔχοντας συμφέρον νὰ δώσουν μιὰν ἐπιστημονικὴ παρουσίαση τῆς πραγματικότητας ποὺ θὰ τοὺς ἦταν ἀντίθετη, παρουσιάζουν τὶς πραγματικὲς σχέσεις «ἀναποδογυρισμένες ὅπως μέσα στὸν σκοτεινὸ θάλαμο μιᾶς φωτογραφικῆς μηχανῆς» (Κ. Μάρξ καὶ Φ. Ἔνγκελς: Ἡ Γερμανικὴ Ἰδεολογία). Μ' αὐτὴ τὴ σειρὰ τῶν ἰδεῶν, ὁ Μάρξ καὶ ὁ Ἔνγκελς βλέπουν τὴν ἐξαφάνιση τῶν ἀνταγωνιστικῶν τάξεων στὴν ἀνατροπὴ τῶν καπιταλιστικῶν σχέσεων, ταυτόχρονα καὶ τὴν ἐξαφάνιση τῶν συνθηκῶν ποὺ γεννοῦν τὴν διαστρεβλωμένη, ἀπατηλὴ ἀναπαράσταση τῆς πραγματικότητας, βλέπουν τὸ τέλος τῆς ἀπατηλῆς συνείδησης, τὸ τέλος τῆς ἀντιεπιστημονικῆς ἰδεολογίας. «...Ὅλες οἱ μορφὲς καὶ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς συνείδησης — ἔγραφαν — δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαληφθοῦν διὰ μέσου τῆς πνευματικῆς κριτικῆς... ἀλλὰ μόνο διὰ μέσου τῆς πρακτικῆς ἀνατροπῆς τῶν πραγματικῶν κοινωνικῶν σχέσεων ποὺ ἀποτελοῦν τὴν πηγὴ ὅλων αὐτῶν τῶν ἰδεαλιστικῶν ἀνοησιῶν» (Μάρξ — Ἔνγκελς: Ἡ Γερμανικὴ Ἰδεολογία).

Ταυτόχρονα ὅμως, οἱ κλασσικοὶ τοῦ μαρξισμοῦ ὑπογράμμιζαν πὼς ἡ ψεύτικη, διαστρεβλωμένη παρουσίαση τῆς πραγματικότητας δὲν εἶναι χαρακτηριστικὸ κάθε ἀνθρώπινης σκέψης καὶ κάθε ἰδεολογίας. Καθοδηγούμενοι ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀρχὴ καὶ βασιζόμενοι σὲ ὅ,τι θετικὸ δημιούργησε ἡ ἀνθρώπινη σκέψη πρὶν ἀπ' αὐτούς, ὁ Κ. Μάρξ καὶ ὁ Φ. Ἔνγκελς, δημιούργησαν τὴν ἐπιστημονικήν, ἐπαναστατικὴν ἰδεολογία τοῦ προλεταριάτου. Θεωροῦν τὴν συνένωση αὐτῆς τῆς ἰδεολογίας μὲ τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα καὶ τὴν μετατροπὴ τῶν ἰδεῶν σὲ ὑλικὲς δυνάμεις, σὰν μιὰ ἀπόλυτα ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν μαζῶν καὶ τὴν καταπίεση καὶ τὴν ἐκμετάλλευση, γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς νίκης τῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας.

Σ' ἀντίθεση μ' ὅλα αὐτά, οἱ θεωρητικοὶ τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης», ξεκινώντας ἀπὸ μερικὲς φράσεις τῶν ἔργων τοῦ Μάρξ καὶ τοῦ Ἔνγκελς, προσπαθοῦν νὰ ἐξισώσουν τὴν ἰδεαλιστικὴ ἀστικὴ ἰδεολογία, ἡ ὁποία εἶναι ἡ παραμορφωμένη ἀντανάκλαση τῆς πραγματικότητας, μὲ τὴν ἐπιστημονικὴ ἰδεολογία τοῦ προλεταριάτου, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίδραση αὐξάνεται συνέχεια, γιὰ νὰ μπορέσουν ἔπειτα νὰ διακηρύξουν πὼς «κάθε ἰδεολογία ἔχασε τὴ δύναμη τῆς πειθοῦς της», πὼς σήμερα «ἔχει σημάνει τὸ τέλος τοῦ ἰδεολογικοῦ ἐνθουσιασμοῦ» κ.λ.π.

Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβουμε πὼς προσπαθοῦν, πάνω ἀπ' ὅλα, νὰ δυσφημήσουν τὸν μαρξισμὸ — λενινισμό, νὰ τὸν παρουσιάσουν σὰν μιὰ θεωρία ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμεύσει σὰν ὁδηγὸς στὴν πολιτικὴ δράση τῶν μαζῶν, σὰν ἕνα σύστημα σκέψεως «ἀσυμβίβαστο» μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης στὴν ἐποχή μας. Σκοπός τους εἶναι, ἐπίσης, νὰ κρατήσουν τὴν ἐργατικὴ τάξη ποὺ εἶναι ἡ κυριώτερη δύναμη τῆς ἐπανάστασης, μακριὰ ἀπὸ τὴν πολιτική, μακριὰ ἀπὸ τὴν μαρξιστικὴ — λενινιστικὴ ἰδεολογία, νὰ τὴν ἀποπροσανατολίσουν καὶ νὰ μὴν τῆς ἐπιτρέψουν νὰ πραγματοποιήσει τὴν πολιτική της συνειδητοποίηση καὶ τὸν ρόλο ποὺ αὐτὴ πρέπει νὰ διαδραματίσει σὲ σχέση μὲ τὶς ἄλλες ἐργαζόμενες μάζες, καὶ νὰ ἐμποδίσουν ἔτσι τὸ προτσὲς ἑνοποίησης τῶν δυνάμεων τῶν λαῶν σ' ἕνα κοινὸ ἐπαναστατικὸ ρεῦμα. Ὅλα τοῦτα ἀποδεικνύουν ἐκεῖνο ποὺ τόνισε ὁ Λένιν, δηλαδὴ «ὅταν ἡ ἰδεολογικὴ ἐπίδραση τῆς ἀστικῆς τάξης πάνω στοὺς ἐργάτες ἀρχίζει νὰ μειώνεται καὶ νὰ ἀδυνατίζει, ἡ ἀστικὴ τάξη πάντα κατάφευγε καὶ πάντα θὰ καταφεύγει στὰ ψεύδη καὶ στὶς πιὸ εὐτελεῖς συκοφαντίες» (Λένιν: ΑΠΑΝΤΑ τόμος 20).

Γιὰ νὰ τὰ καλύψουν ὅλα αὐτά, οἱ θεωρητικοὶ τοῦ «ἰδεολογικοῦ ἀφοπλισμοῦ» προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσουν τὴν πάλη τους ἐνάντια στὴν

μαρξιστική — λενινιστική ἰδεολογία σὰν ἕνα ἀγώνα γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἐπιστημονικῆς ἀλήθειας πού, καθὼς λένε, ἔχει συγκαλυφθεῖ ἀπὸ τὴν ἰδεολογία. Τὸ ἀγαπητό τους σύνθημα εἶναι»: «ἡ ἐπιστήμη ἀπορρίπτει τὴν ἰδεολογία». Ἀκολουθώντας τὴν παράδοση τοῦ νεοθετικισμοῦ, κηρύσσουν τὴν λεγόμενη ἀρχὴ τῆς «ἀπελευθέρωσης τῆς ἔγκυρης γνώμης». Σύμφωνα μ' αὐτούς, ἡ κοινωνική ἐπιστήμη δὲν πρέπει νὰ βασίζεται παρὰ μόνο στὰ γεγονότα, αὐτὰ τὰ γεγονότα πρέπει νὰ εἶναι οὐδέτερα καὶ δὲν πρέπει ἀπὸ αὐτὰ νὰ ἐξάγονται πολιτικά, ἰδεολογικὰ ἢ ἠθικὰ συμπεράσματα, γιατὶ τότε ἀπομακρύνεται κανεὶς ἀπὸ τὸν λεγόμενο ἐπιστημονικὸ δρόμο.

Στὴν πραγματικότητα, τὸ σύνθημα τῆς «ἀπελευθέρωσης τῆς ἔγκυρης γνώμης» δὲν εἶναι παρὰ ἡ μοντέρνα παραλλαγὴ τοῦ ἀστικοῦ ὑποκειμενισμοῦ, ἀναπόσπαστο κομμάτι τῆς ἀστικῆς ἰδεολογίας, τὸ ὁποῖο ἀποσκοπεῖ στὴ διάβρωση τῆς διανόησης καὶ εἰδικώτερα τῆς προοδευτικῆς διανόησης καὶ τῆς νεολαίας, μὲ τὴν λεγόμενη «πνευματικὴ ἐλευθερία». Στὴν πραγματικότητα, ἡ πείρα δείχνει πὼς εἶναι ἀδύνατο νὰ ζεῖ κανεὶς μέσα σὲ συνθῆκες ταξικῆς πάλης καὶ νὰ μὴν ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτὴ τὴν πάλη. Ἐπὶ πλέον, δὲν θὰ ἦταν κἂν δυνατὸ νὰ περιγράψει κανεὶς τὰ κοινωνικὰ γεγονότα καί, βασιζόμενος πάνω σ' αὐτὰ νὰ κάμει καὶ τὶς πιὸ ἁπλὲς ἀκόμη ὑποδείξεις, χωρὶς νὰ γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων τὸν σκοπὸ τῆς μελέτης, ὁ ὁποῖος φέρει ἀναπόφευκτα τὴν σφραγῖδα τῆς τάξης ποὺ ἐκπροσωπεῖ ὁ μελετητής. Εἶναι γι' αὐτὸ τὸ λόγο, πού, ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ κηρύσσουν τὴν «ἀποϊδεολογοποίηση», παρ' ὅλον ὅτι παρουσιάζουν τὶς ἀπόψεις τους σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ μιὰν ἁπλὴ θεωρητικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ συζήτηση, στὴν πραγματικότητα ἔχουν ἰδεολογικοὺς καὶ ἀντιδραστικοὺς στόχους, στὴν πραγματικότητα ὑπερασπίζονται τὸ καπιταλιστικὸ σύστημα. Αὐτοὶ οἱ σκοποὶ γίνονται ὁλοκάθαροι ὅταν, ἀπὸ τὶς γενικὲς ἐκτιμήσεις πάνω στὴν ἰδεολογία περνοῦν στὰ πρακτικὰ προβλήματα, καὶ ὅταν διακηρύσσουν πὼς στὴν «βιομηχανικὴ κοινωνία» τὰ κοινωνικὰ προβλήματα λύνονται ὄχι διαμέσου τῶν μαζικῶν κινημάτων ποὺ ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν ἰδεολογία, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς τεχνικούς, ἀπὸ τὰ συγκεκριμένα προγράμματα καὶ τὶς μερικὲς μεταρρυθμίσεις τῶν ἀστικῶν κυβερνήσεων, ἀπὸ τὶς συστάσεις καὶ τὶς συμβουλὲς τῶν εἰδικῶν οἱ ὁποῖοι, ὑποτίθεται, «γνωρίζουν καλὰ τὴ δουλειά τους καὶ βρίσκονται πάνω ἀπὸ πολιτικὲς καὶ ἰδεολογικὲς τοποθετήσεις». Ἔτσι, οἱ θεωρητικοὶ τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης» προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσουν τὸ ἀστικὸ Κράτος σὰν ἕνα ὄργανο τῆς «ἀξιοκρατίας», δηλαδὴ ἕνα ὄργανο ποὺ ἀποτελεῖται μονάχα ἀπὸ εἰδικά, ἔμπειρα, ἱκανὰ καὶ πρακτικὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα κατέχουν τὶς θέσεις τους ἕνεκα τῆς ἐπιστημονικῆς τους «ἀξίας» καὶ τῶν ἱκανοτήτων τους, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν καταγωγὴ καὶ τὴν ταξική τους ἀντίληψη.

Μ' ἄλλα λόγια, αὐτὸ ἀφήνει νὰ ἐννοηθεῖ πὼς στὶς καπιταλιστικὲς χῶρες δὲν ὑπάρχει πιὰ κυρίαρχη πολιτικὴ δύναμη ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ ἐξασκεῖ τὴ δική της δικτατορία διαμέσου τοῦ Κράτους, γιατὶ τὸ κράτος ἔχει μετατραπεῖ, ὑποτίθεται, σὲ «μιὰν ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν διεύθυνση τῶν κοινῶν ὑποθέσεων ὁλόκληρης τῆς κοινωνίας»! Στὴν πραγματικότητα, στὶς καπιταλιστικὲς χῶρες, καὶ εἰδικὰ στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες, Ἀγγλία, Ἰαπωνία κ.λ.π., ἡ ἐξουσία ποτὲ δὲν ἦταν τόσο πολὺ συγκεντρωμένη στὰ χέρια τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας ὅσο σήμερα. Εἶναι γεγονὸς πὼς τὸ καπιταλιστικὸ Κράτος χρησιμοποιεῖ ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ εἰδικῶν ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὶς ὑποθέσεις του, ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα ἡ ἐξουσία βρίσκεται στὰ χέρια μερικῶν προσώπων ποὺ ἀποτελοῦν τὴν οἰκονομικὴ ὀλιγαρχία. Ἔτσι, στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, οἱ στατιστικὲς ποὺ δίνει τὸ βιβλίο «Οἱ ἄνθρωποι ποὺ κυβερνοῦν» (κυκλοφόρησε στὶς Ε.Π.Α. τὸ 1971) ἀποκαλύπτουν πὼς ἡ ἐξουσία βρίσκεται στὰ χέρια 180 προσώ-

πων. Ἡ πλατειὰ χρήση τῶν ἠλεκτρονικῶν μηχανῶν, τῆς κυβερνητικῆς καὶ τῶν μαθηματικῶν μεθόδων καὶ μοντέλων στὸν τομέα τῆς διοίκησης, δὲν ἀλλάζει σὲ τίποτα τὴν ταξικὴ οὐσία τοῦ ἀστικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου τὸ κύριο καθῆκον εἶναι νὰ πολλαπλασιάζει τὴ δύναμη μιᾶς χούφτας ἐκμεταλλευτῶν γιὰ νὰ κυριαρχοῦν καὶ νὰ καταπιέζουν τὴν πλειοψηφία τοῦ πληθυσμοῦ, τὶς πλατειὲς ἐργαζόμενες μᾶζες. Εἶναι γι' αὐτὸ πού, μὲ τὸ νὰ διακηρύσσει κανεὶς μέσα σ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες, πὼς τὰ θεμελιακὰ πολιτικὰ προβλήματα ἔχουν λυθεῖ καὶ πὼς ἡ ἰδεολογία ἔχει ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ τὴν «κοινωνικὴ τεχνική», ὅπως κάνουν οἱ προπαγανδιστὲς τοῦ «ἰδεολογικοῦ ἀφοπλισμοῦ», δὲν κάνει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ ἐξωραΐζει τὸν κρατικομονοπωλιακὸ καπιταλισμὸ μὲ σκοπὸ νὰ τὸν ἀνακηρύξει αἰώνιο.

Ἐμβαθύνοντας ἀκόμη περισσότερο σ' αὐτὴ τὴν θέση ποὺ «ἀπολυτοποιεῖ» τὸν ρόλο τῆς τεχνικῆς καὶ τῶν τεχνοκρατῶν μέσα στὴν κοινωνικὴ ζωή, οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι ἰσχυρίζονται πὼς «στὴν βιομηχανικὴ κοινωνία παρουσιάζεται ἕνας νέος τρόπος ἀντιμετώπισης τῶν προβλημάτων, καὶ αὐτὸς εἶναι ἡ προσέγγιση ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς τεχνικῆς, ἡ ὁποία ἀντιτίθεται στὴν ἰδεολογικὴ προσέγγιση». Ἡ «ἀπολυτοποίηση» τῆς τεχνικῆς πλευρᾶς τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων ἀντανακλᾶ στὴν πραγματικότητα τὴν ἐπανεμφανιζόμενη τάση στὴν πρακτικὴ δράση τῆς ἀστικῆς τάξης, τῶν ἀστικῶν κομμάτων, τοῦ ἀστικοῦ κράτους καὶ ὅλων τῶν ἀστικῶν θεσμῶν, νὰ παρουσιάζονται τὰ ὀξυμένα κοινωνικὰ προβλήματα, οἱ βαθειὲς ἀντιθέσεις καὶ οἱ μεγάλες κρίσεις ποὺ μαστίζουν τὶς καπιταλιστικὲς χῶρες, σὰν ἁπλὰ τεχνικὰ καὶ διοικητικὰ προβλήματα. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο στοχεύουν ἀπὸ τὴ μιά, στὴ σμίκρυνση τῶν ὀξυμένων κοινωνικῶν προβλημάτων, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, στὸ νὰ δημιουργήσουν τὴν αὐταπάτη στὶς μᾶζες πώς, αὐτὰ τὰ προβλήματα «ἔχουν ἕνα χαρακτήρα καθαρὰ τεχνικὸ καὶ διοικητικό», καὶ πὼς θὰ βροῦν τὴ λύση τους μέσω τῆς τελειοποίησης τῆς διοίκησης κ.λ.π., χωρὶς τὴν καταφυγὴ στὴν πάλη τῶν τάξεων καὶ στὶς ἐπαναστάσεις.

Στὴν ἐποχὴ τῆς ἐπιστημονικο-τεχνικῆς ἐπανάστασης, σύμφωνα μὲ τὸν ἀμερικανὸ κοινωνιολόγο Ντ. Μπέλλ, ἡ κοινωνικὴ θέση τῶν ἀτόμων, καὶ εἰδικὰ τῆς νεολαίας, ἐξελίσσεται ραγδαῖα καί, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ βροῦν τὴ σωστὴ κατεύθυνση, θὰ πρέπει νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὴν ἰδεολογία, νὰ βροῦν νέες ἀξίες «ὄχι ἰδεολογικές», καὶ νὰ ἀποκτήσουν τὴν «κοινωνική τους εὐκαμψία», μ' ἄλλα λόγια νὰ προσαρμοστοῦν στὸ ὑπάρχον κοινωνικὸ σύστημα. (Ντ. Μπέλλ: Τεχνοκρατία καὶ Πολιτική, στὸ περ. ΣΕΡΒΕΪ, 1971, ἀρ. 1).

Παρουσιάζοντας τὴν «τεχνικὴ προσέγγιση» τῶν προβλημάτων σὰν τὴν μόνη σωστὴ καὶ σὰν μιὰ «νέα ἀξία», οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι ἐπιδιώκουν νὰ ἀναμορφώσουν τὴν συνείδηση τῶν ἀνθρώπων, νὰ τοὺς μετατρέψουν σὲ ρομπὸτ καὶ σὲ ὄντα χωρὶς ἀναπτυγμένες ἰδέες, νὰ καλλιεργήσουν σ' αὐτοὺς ἕνα αἴσθημα ἀπάθειας ἀπέναντι σὲ κάθε κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ δραστηριότητα. Αὐτὸς ὁ τρόπος ἀντιμετώπισης τῆς «καθαρὰ τεχνικῆς πλευρᾶς» τῶν προβλημάτων, ἐξυπηρετεῖ ἄμεσα τὰ συμφέροντα τῆς ἀστικῆς τάξης.

Εἶναι γι' αὐτὸ τὸ λόγο πού, καταπολεμώντας τὸν ἰδεολογικὸ τρόπο προσέγγισης τῶν προβλημάτων, ἡ θεωρία τῆς «παρακμῆς τῆς ἰδεολογίας» στοχεύει στὸ νὰ στρέψει τὴν κοινὴ γνώμη ἐνάντια στὴν προσέγγιση τῶν προβλημάτων ποὺ ἔχει σὰν βάση τὶς ταξικὲς θέσεις τοῦ προλεταριάτου, νὰ ἐμποδίσει τὴν ταξικὴ συνειδητοποίηση τῶν διάφορων στρωμάτων τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ νὰ παρουσιάσει τὴν πάλη τῶν ἐργαζόμενων μαζῶν σὰν μιὰ πάλη χωρὶς ἔννοια καὶ «βλαβερὴ γιὰ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους», γιατὶ θ' ἀποτελοῦσε ἐμπόδιο, τάχα, στὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστημονικο-τεχνικῆς ἐπανάστασης, στὴν ἐφαρμογὴ τῶν

κυβερνητικών προγραμμάτων καὶ μεταρρυθμίσεων, κ.λ.π. Μερικοὶ ἀμερικανοὶ κοινωνιολόγοι ὑποστηρίζουν ἀκόμη πώς, ἂν οἱ Ἑνωμένες Πολιτεῖες βρίσκονται σ' ἕνα ἐπίπεδο οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης ψηλότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες χῶρες, αὐτὸ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς «σκεπτικιστικῆς στάσης τῶν ἀμερικανῶν ἀπέναντι στὴν ἰδεολογία», τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀμερικανικοῦ πραγματισμοῦ. «Στὴ χώρα μας — γράφει ὁ ἀμερικανὸς κοινωνιολόγος Α. Σλέσινγκερ — οἱ ἐμπειρικές, πρακτικὲς καὶ πραγματικὲς ἰδέες ἀποδείχτηκαν περισσότερο ζωογόνες».

Αὐτὴ ἡ «ἀμερικάνικη ἐμπειρία» συστήνεται ἀπὸ τοὺς ἀστοὺς ἰδεολόγους στὶς ἄλλες χῶρες, καὶ ἰδιαίτερα στὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες. Πρὸς αὐτὸ τὸν σκοπό, κάνουν μιὰ μεγάλη διαφήμηση στὰ προγράμματα τῶν ἀμερικανῶν προέδρων: τῆς «πάλης ἐνάντια στὴν φτώχεια», τῆς «οἰκοδόμησης τῆς μεγάλης κοινωνίας», τῆς «νέας τεχνολογικῆς πολιτικῆς» τοῦ Νίξον κ.λ.π. (1). Οἱ θεωρητικοὶ τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης», διαστρεβλώνοντας τὴν ταξικὴ φύση τῶν προβλημάτων προσπαθοῦν νὰ βάλουν τὶς ἐπιτυχίες τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς στὴν ὑπηρεσία τῆς νεο-αποικιακῆς πολιτικῆς τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν. «Τὰ συμφέροντα τῆς ἀνθρωπότητας — διακήρυξε ὁ Νίξον στὴν ὁμιλία του μπροστὰ στὸ Κογκρέσσο στὶς 27 Φεβρουαρίου 1971 — δὲν μποροῦν νὰ ἐξασφαλιστοῦν παρὰ μόνο μέσα ἀπὸ τὴν μέγιστη ἀνταλλαγὴ πληροφοριῶν». Ὁ σκοπὸς τῆς «τεχνολογικῆς» πολιτικῆς τοῦ Νίξον (καὶ ὅλων τῶν προέδρων τῶν Ε.Π.Α.) καὶ τῆς προπαγάνδας ποὺ τῆς γίνεται σὰν ἕνα μοντέλο ἀποϊδεολογοποίησης, εἶναι ἀκριβῶς ἡ συγκάληψη τῆς ἐπιθετικῆς πολιτικῆς, τῆς πολιτικῆς τῆς καταπίεσης καὶ τῆς ἐκμετάλλευσης ποὺ ἀκολουθεῖ ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς ἀπέναντι στοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ τὶς ἄλλες χῶρες. Ἡ ἐπέμβαση στὶς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων χωρῶν, ἡ ἐγκαθίδρυση μεγάλου ἀριθμοῦ στρατιωτικῶν βάσεων σὲ πολλὰ σημεῖα τοῦ κόσμου δὲν ἀποτελοῦν καθόλου ἁπλᾶ τεχνολογικὰ προβλήματα!

Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, ὁ ἰσχυρισμὸς πώς, στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες, τὰ κοινωνικὰ προβλήματα ἔχουν λυθεῖ «χάρις στὸν ἀμερικανικὸ πραγματισμό» καὶ στὰ κυβερνητικὰ προγράμματα, δὲν εἶναι παρὰ μόνο διαστρέβλωση τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς πραγματικότητας καὶ μιὰ ἀξιοθρήνητη προπαγάνδα. Ἡ ζωὴ ἔχει ἀποδείξει τὸ ἀντίθετο. Ἀπόδειξε πὼς τὰ ὀξυμένα κοινωνικὰ προβλήματα, οἱ βαθειὲς ἐσωτερικὲς καὶ ἐξωτερικὲς ἀντιθέσεις στὶς ὁποῖες ἔχει βυθιστεῖ ὁ ἰμπεριαλισμός, συνεχῶς ἐπιδεινώνονται. Σύμφωνα μὲ τὶς ὁμολογίες τῶν ἴδιων τῶν ἀμερικανῶν κοινωνιολόγων, στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες 33 ἑκατ. ἄνθρωποι ζοῦν σήμερα στὴν ἐξαθλίωση ἢ σχεδὸν στὴν ἐξαθλίωση. Τὸ 1972, οἱ ἄνεργοι στὶς πιὸ αναπτυγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες, ἦσαν περίπου 10.648.000. Ἂν σ' αὐτὰ προσθέσει κανεὶς καὶ τὴν οἰκονομικὴ κρίση ποὺ ἐπιδεινώνεται, τὶς νομισματικὲς κρίσεις, τὸν αὐξανόμενο πληθωρισμό, τὴν συνεχῆ ἄνοδο τῶν τιμῶν καὶ τῶν φόρων ποὺ βαραίνουν στοὺς ὤμους τῶν ἐργαζόμενων μαζῶν, τότε βλέπει κανεὶς πόσο ἀβάσιμες καὶ ψεύτικες εἶναι οἱ διαβεβαιώσεις γιὰ «τὴν ἐπίλυση ὅλων τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων ἀπὸ τὸν καπιταλισμό»!

Στὴν πραγματικότητα, οἱ ἐργαζόμενες μάζες τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν δὲν πιστεύουν στὰ κηρύγματα τῶν λακέδων τῆς ἀστικῆς τάξης καὶ ἐντείνουν ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο τὸν ἀγώνα τους ἐνάντια στὸ κεφάλαιο, τὴν καταπίεση καὶ τὴν ἐκμετάλλευση. Στὴν περίοδο ἀπὸ Γενάρη ἕως Ὀκτώβρη 1973, στὶς κυριώτερες καπιταλιστικὲς χῶρες, πάνω ἀπὸ 44 ἑκατ. ἐργάτες καὶ ἐργαζόμενοι συμμετεῖχαν σὲ ἀπεργίες, ἐνῶ στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες μετρήθηκαν 4300 ἀπεργίες στοὺς πρώτους 9 μῆνες τοῦ 1973. Αὐτὸ ποὺ εἶναι σημαντικό, εἶναι τὸ γεγονὸς πὼς αὐτὲς οἱ ἀπεργίες ἀγκαλιάζουν ὅλο καὶ πιὸ πολὺ ὄχι μόνο τὴν ἐργατικὴ τάξη ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἄλλα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ τὰ ὁποῖα θεωροῦνταν πρὶν

σὰν «συγχωνευμένα» στὸ καπιταλιστικὸ σύστημα. Πέρα ἀπὸ τὴν αὔξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπεργιῶν παρατηρεῖται καὶ μιὰ σὲ βάθος ἀνάπτυξη τῶν ἀπεργιῶν τούτων, τῶν δεσμῶν τους μὲ πολιτικὲς διεκδικήσεις καὶ σὰν τέτοιες, οἱ ἀπεργίες αὐτὲς διαδραματίζουν ἕνα σπουδαῖο ρόλο στὴ συγκρότηση τῆς ταξικῆς πολιτικῆς συνείδησης τῶν ἐργαζομένων.

Ὅλα τοῦτα δείχνουν πὼς οἱ θέσεις καὶ οἱ ἀπόψεις γύρω ἀπὸ τὴν «ἁρμονία» ἀνάμεσα στὸ κεφάλαιο καὶ τὴν ἐργασία, γύρω ἀπὸ τὴν «συμμετοχὴ» τῶν ἐργατῶν στὴν διοίκηση τῶν ἐπιχειρήσεων, γύρω ἀπὸ τὴν ἀντίληψη τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων σὰν ἁπλᾶ τεχνικὰ καὶ διοικητικὰ προβλήματα καί, ἀκόμη χειρότερα, σὰν προβλήματα ἀπὸ τοῦδε καὶ στὸ ἑξῆς λυμένα, εἶναι ξεκάθαρες αὐταπάτες ποὺ δὲν ἀνταποκρίνονται στὴν πραγματικότητα καὶ πὼς βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ τακτικὴ τῆς ἀστικῆς τάξης στὴ σημερινὴ ἰδεολογικὴ πάλη. Τὰ κοινωνικὰ προβλήματα, οἱ ἀντιθέσεις καὶ οἱ πληγὲς τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ δὲν μποροῦν νὰ διαγραφοῦν ἀπὸ καμμιὰ ἐπιστημονικὴ ἢ τεχνικὴ πρόοδο. Δὲν θὰ μπορέσουν νὰ λυθοῦν καὶ δὲν θὰ λυθοῦν παρὰ μόνο μὲ τὴν προλεταριακὴ ἐπανάσταση καθοδηγούμενη ἀπὸ τὴν μαρξιστικὴ - λενινιστικὴ ἰδεολογία.

(1) Τὸ ἄρθρο γράφτηκε τὴν ἐποχὴ ποὺ πρόεδρος τῶν Ε.Π.Α. ἦταν ὁ Νίξον, γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἀναφορὲς σὲ λόγους του, ὅπως πιὸ κάτω στὸ ἄρθρο. (Σημείωση τῆς μετάφρασης).

Σημ. (1): «ἀποϊδεολογοποίηση»: ὁ ὅρος ἐξηγεῖται πιὸ κάτω στὸ ἄρθρο σὰν «παρακμὴ τῆς ἰδεολογίας». (σημ. Α.Ν.).

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΝΟΡΘΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΝΟΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗ

4ον Μέρος

Η ΤΑΞΙΚΗ ΠΑΛΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Στὸ 7ον Συνέδριο τῶν Σοβιὲτ τὸν Νιόβρη τοῦ 1936 κάμνοντας, ὁ Στάλιν τὸν ἀπολογισμό του στὸν μετασχηματισμὸ τῶν μορφῶν ἰδιοχτησίας στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωση, γιὰ τὴν περίοδο 1924—1936 ὑποστήριξε «Δὲν ὑπάρχει πιὰ κεφαλαιοκρατικὴ τάξη στὴν βιομηχανία οὔτε τάξη Κουλάκων στὴν Γεωργία. Οὔτε ἔμποροι καὶ κερδοσκόποι στὸ ἐμπόριο ἔτσι ὅλες οἱ τάξεις τῶν ἐκμεταλλευτῶν ξεκαθαρίστηκαν».

Ἂν δεχτοῦμε αὐτὴ τὴν θέση τοῦ Στάλιν αὐτὸ σημαίνει, πὼς στὴν κοινωνία τῆς ΕΣΣΔ ὑπῆρχαν πιὰ «ἡ ἐργατικὴ τάξη, ἡ τάξη τῶν ἀγροτῶν καὶ οἱ διανοούμενοι». Ἐνῶ ἡ τάξη τῶν ἐκμεταλλευτῶν ἔχει ἐκλείψει.

Κρίνοντας ὁ Σὰρλ Μπετελὲμ τὴν ἄποψη αὐτὴ τοῦ Στάλιν λέγει «Συμ-

περασματικά, αὐτὸ τὸ μέρος τῆς εἰσήγησης βεβαιώνει ἑπομένως, πὼς οἱ ταξικές, οἰκονομικὲς καὶ πολιτικὲς ἀντιθέσεις (μεταξὺ ἐργατῶν καὶ διανοουμένων) πέφτουν καὶ ἐξαφανίζονται.

»Ἡ ἀποδοχὴ τῆς θέσης αὐτῆς ἀποτελεῖ ἐμπόδιο γιὰ τὴν ἀνάλυση τῶν ἀντιφάσεων, ποὺ στὴν πραγματικότητα, ἐξακολουθοῦν νὰ ἐκδηλώνονται στὴν Σοβ. Ἕνωση. Κάνει ἀκατανόητη τὴν ἰδέα, ὅτι τὸ προλεταριάτο θὰ μποροῦσε νὰ χάσει τὴν ἐξουσία πρὸς ὄφελος μιᾶς ὁποιασδήποτε ἀστικῆς τάξης, ἀφοῦ αὐτὴ φαίνεται νὰ μὴν μπορεῖ πιὰ νὰ ὑπάρξει, ἐκτὸς ἂν «ἀνασυσταθεῖ» ἡ ἰδιωτικὴ κεφαλαιοκρατικὴ ἰδιοχτησία. Μιὰ τέτοια θέση ἀφοπλίζει τὸ προλεταριάτο, πείθοντας το, πώς, ἡ πάλη τῶν τάξεων ἔχει ἀπὸ δῶ καὶ ἐμπρὸς τελειώσει.

»Ἡ ζωὴ ἀνέλαβε νὰ δείξει (ἢ μᾶλλον νὰ ὑπενθυμίσει), ὅτι ἡ μεταμόρφωση τῶν νομικῶν μορφῶν ἰδιοχτησίας, δὲν εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ ἐξαφανισθοῦν οἱ συνθῆκες γιὰ τὴν ὕπαρξη τῶν τάξεων καὶ ἑπομένως οὔτε οἱ συνθῆκες γιὰ τὴν πάλη τῶν τάξεων. Στὴν πραγματικότητα οἱ συνθῆκες αὐτὲς ἐνυπάρχουν, ὄχι μέσα στὶς νομικὲς μορφὲς τῆς ἰδιοχτησίας — ὁ Μάρξ καὶ ὁ Λένιν ἐπέμειναν συχνὰ σ' αὐτὸ — ἀλλὰ μέσα στὶς παραγωγικὲς σχέσεις».

Εἴδαμε προηγούμενα πὼς καὶ μετὰ τὴν κατάληψη τῆς ἐξουσίας διατηροῦνται τρεῖς μορφὲς οἰκονομίας, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τρεῖς τάξεις. Ἡ ταξικὴ πάλη συνεχίζεται, ἔτσι, καὶ ὀξύνεται μετὰ τὴν κατάληψη τῆς ἐξουσίας. Ὁ Λένιν ὑποστήριζε πάντα πὼς «οἱ τάξεις παραμένουν καὶ θὰ παραμένουν στὴν ἐποχὴ τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου», «ἡ καθεμιὰ τροποποιήθηκε» πρᾶγμα φυσικὰ ποὺ τροποποίησε καὶ τὶς σχέσεις τῶν τάξεων καὶ τὴν μορφὴ τῆς ταξικῆς πάλης.

Βασικὴ προϋπόθεση γιὰ τὸ μεταβατικὸ αὐτὸ προτσὲς τονίζει ὁ Μάρξ γιὰ νὰ φτάσουμε στὴν πλέρια κατάργηση τῶν ταξικῶν ἀντιθέσεων εἶναι ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου.

«Ὁ ἱστορικὸς ρόλος τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου δὲν εἶναι μόνο νὰ μεταμορφώσει τὶς μορφὲς ἰδιοχτησίας, ἀλλὰ καὶ — πρᾶγμα ποὺ ἀπαιτεῖ μιὰ περίπλοκη καὶ μακρόχρονη προσπάθεια — νὰ μετασχηματίσει τὴν κοινωνικὴ διαδικασία ἰδιοποίησης καί, μ' αὐτὸ νὰ καταστρέψει τὶς παλιὲς παραγωγικὲς σχέσεις καὶ νὰ οἰκοδομήσει νέες ἐξασφαλίζοντας ἔτσι, τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸν κεφαλαιοκρατικὸ τρόπο παραγωγῆς στὸν κομμουνιστικὸ τρόπο παραγωγῆς...». (Σάρλ Μπετελὲμ «οἱ ταξικοὶ ἀγῶνες στὴν ΕΣΣΔ» 1η περίοδος, 1917, 1923).

Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ προκύπτει, πὼς βασικὸ καθῆκον τῆς ἐπανάστασης εἶναι, ὄχι μόνο ἡ «μεταμόρφωση τῶν νομικῶν σχέσεων ἰδιοχτησίας, μὰ ὁ μετασχηματισμὸς τοῦ συνόλου τῶν κοινωνικῶν σχέσεων γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ Λένιν ἐπιμένει τόσο συχνὰ στὴν οὐσιαστικὴ αὐτὴ ἰδέα, πὼς εἶναι σχετικὰ «εὔκολο νὰ ἀρχίσεις τὴν σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση» ἰδιαίτερα ὅμως δύσκολο «νὰ τὴν συνεχίσεις καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσεις στὸ τέρμα της». (βλ. πιὸ πάνω ἔργο).

Καὶ πραγματικὰ ἂν ἡ ταξικὴ πάλη δὲν συνεχίζεται μετὰ τὴν κατάληψη τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, τότε ποιὰ ἡ σημασία τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου; Πάνω σὲ ποιὸν ἐφαρμόζεται αὐτὴ ἡ διχτατορία;

Βέβαια, εἶναι ἀδύνατο στὴν σύντομη αὐτὴ ἐργασία νὰ ἀναπτυχθοῦν σὲ βάθος καὶ πλάτος, ὅλες οἱ ἀντιφάσεις, ποὺ ἔτρεφε μέσα της, ἡ Σοβιετικὴ οἰκονομία καὶ οἱ ὁποῖες ὁδήγησαν σταδιακὰ στὴν παλινόρθωση τοῦ καπιταλισμοῦ. Ἔτσι, πιὸ κάτω θὰ προσπαθήσω νὰ ἐντοπίσω καὶ νὰ ἀναλύσω μερικὲς σύντομα.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΥ ΕΠΑΙΞΑΝ ΡΟΛΟ ΣΤΗΝ ΠΑΛΙΝΟΡΘΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ

ΠΡΩΤΗ: Ἀντίθεση

'Εργατικῆς Τάξης καὶ 'Αγροτιᾶς — Πόλης, Χωριοῦ.

Μετὰ τὸ πέρασμα στὸ σοσιαλιστικὸ προτσὲς ἀνάπτυξης, ὅπως εἴδαμε καὶ πιὸ πρίν, παραμένουν ἀκόμα βασικὲς μορφὲς τῆς καπιταλιστικῆς οἰκονομίας. Εἶναι ἀκριβῶς αὐτὲς οἱ καπιταλιστικὲς μορφὲς οἰκονομίας ποὺ πρέπει νὰ μετασχηματιστοῦν ἀπὸ τὴν διχτατορία τοῦ προλεταριάτου σὲ σοσιαλιστικές.

Βασικώτερη αὐτῶν τῶν μορφῶν εἶναι ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγή. Στὸ «Κεφάλαιο» ὁ Μάρξ ἀποδείχνει, πῶς ὅπου ἡ ἐμπορευματικὴ μορφὴ ξαπλώνεται καὶ γενικεύεται ἐμφανίζεται φυσιολογικὰ ἡ καπιταλιστικὴ ἐκμετάλλευση, καὶ πῶς ὁ καπιταλισμὸς εἶναι στὴν οὐσία τὸ ἀνώτατο στάδιο τῆς ἐμπορευματικῆς παραγωγῆς. Μὲ βάση αὐτὴν τὴν ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγὴ ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερο κίνδυνο γιὰ τὴν παλινόρθωση τοῦ καπιταλισμοῦ στὴν περίοδο τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου, ἀφοῦ στὴν οὐσία, ὅπως ἀναλύει ὁ Μάρξ στὸ ΚΕΦΑΛΑΙΟ συνεπάγεται τὴν πρωταρχικὴ συσσώρευση Κεφαλαίου. 'Αναμφίβολα ἂν αὐτὴ ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγὴ δὲν ξεπεραστεῖ σωστὰ εἶναι ἐκείνη ποὺ θὰ γεννᾶ καθημερινὰ καπιταλίστες.

Κοντὰ σ' αὐτὰ ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγὴ δὲν στέκει ἡ μόνη αἰτία γιὰ τὸ ξεναγέννημα τοῦ καπιταλισμοῦ. Ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγὴ δίνει στὰ προϊόντα τῆς ἐργασίας τὴν μορφὴ τοῦ ἐμπορεύματος, ὅμως φέρνει ἀκόμα καὶ στὴν ἐργασία (δηλαδὴ στὴν ἐργατικὴ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου) τὴν μετατροπὴ της σὲ ἐμπόρευμα, πράγμα ποὺ ἀποτελεῖ βασικὴ προϋπόθεση τῆς ἀνάπτυξης τοῦ καπιταλισμοῦ.

Ἡ μικροεμπορευματικὴ παραγωγὴ στὸ Σοσιαλιστικὸ προτσὲς ἐκπροσωπεῖται κύρια ἀπὸ τὰ «ἀγροτικὰ νοικοκυριὰ καθῶς καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπαγγελματίες, τοὺς βιοτέχνες καὶ τοὺς ἄλλους μικροπαραγωγούς, ποὺ δὲν χρησιμοποιοῦν μισθωτὴ ἐργασία. Στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση στὰ 1923) 24 ἡ μορφὴ αὐτὴ ἐπικρατοῦσε καὶ ἔδινε τὰ 51% τῆς συνολικῆς παραγωγῆς τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας». (Βάσεις Μ.Λ. ἔκδοση Σοβ. 'Ακαδ. 'Επιστημῶν 1960).

Κοντὰ σ' αὐτὰ πρέπει νὰ σημειωθεῖ, πῶς στὴν πρώτη φάση τοῦ Σοσιαλιστικοῦ προτσὲς τὰ μέλη τῶν κολχόζ μποροῦν νὰ διατηροῦν μικροὺς δικούς τους κλήρους, γιὰ νὰ καλύπτουν τὶς βασικὲς τους ἀνάγκες σὲ λαχανικά, ὄσπρια, φροῦτα κλπ., γιατὶ ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία δὲν εἶναι ἀκόμη ἱκανὴ νὰ καλύπτει ὅλες αὐτὲς τὶς ἀνάγκες.

Σ' αὐτὴ τὴν κοινωνικὴ φάση ἡ διατήρηση αὐτῶν τῶν καπιταλιστικῶν μορφῶν οἰκονομίας εἶναι ἐπιβεβλημένη καὶ ἀναγκαία. Καμιὰ βία δὲν μπορεῖ νὰ ἐξασκηθεῖ πάνω στὴν ἀγροτικὰ καὶ στοὺς μικροὺς ἰδιοχτήτες ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση. Τονίζοντας τὴσημασία αὐτῆς τῆς θέσης ὁ Ἔνγκελς λέγει: «Ὅταν θὰ καταλάβουμε τὴν κρατικὴ ἐξουσία, δὲν θὰ πρέπει οὔτε νὰ σκεφτοῦμε, ὅτι εἶναι δυνατὸ μὲ τὴ βία νὰ ἀπαλλοτριώσουμε τοὺς μικροὺς ἀγρότες (ἀδιάφορο ἂν θὰ γίνει αὐτὸ μὲ ἀποζημίωση ἢ ὄχι), ὅπως θὰ ἀναγκασθοῦμε νὰ κάνουμε γιὰ τοὺς μεγάλους γαιοκτήμονες. Τὸ καθῆκον μας ἀπέναντι στοὺς μικροὺς ἀγρότες συνίσταται, πρὶν ἀπ' ὅλα, στὸ νὰ μεταστραπεῖ ἡ ἀτομικὴ τους παραγωγὴ καὶ περιουσία σὲ συντροφική, ὄχι μὲ ἀναγκαστικὸ τρόπο, ἀλλὰ μὲ τὸ παράδειγμα καὶ τὴν προϋπόθεση ὅτι θὰ δοθεῖ κοινωνικὴ βοήθεια γι' αὐτὸ τὸν σκοπό».

Ἡ πιὸ κατάλληλη μέθοδος γιὰ τὴν μετατροπὴ τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας σὲ κοινωνικὴ εἶναι ἡ κολλεχτιβοποίηση καὶ ὁ συνεταιρισμός. Πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ὁ Λένιν λέγει: «...Τὸ καθεστὼς τῶν πολιτισμένων συνεταιρισμένων ἀγροτῶν, μὲ κοινωνικὴ ἰδιοχτησία στὰ μέσα παραγωγῆς μὲ τὴν ταξικὴ νίκη τοῦ προλεταριάτου κατὰ τῆς ἀστικῆς τάξης αὐτὸ εἶναι τὸ σοσιαλιστικὸ καθεστώς». Ξεκινώντας ἀπὸ αὐτὴ τὴν θέση ὁ Λένιν ἐπεξεργάσθηκε τὸ γνωστὸ «συνεταιριστικὸ σχέδιο», ἕνα σχέδιο τεράστιας σημασίας γιὰ τὸ πέρασμα τῶν ἀγροτῶν στὸ δρό-

μο γιὰ τὸν σοσιαλισμό.

Ἡ πιὸ πάνω πραγματικότητα δείχνει, πῶς ἡ ἐργατικὴ τάξη, μετὰ τὸ πέρασμα στὸ σοσιαλιστικὸ προτσὲς ἀνάπτυξης δὲν μπορεῖ νὰ ἐλέγχει ἄμεσα τὴν ἀγροτικὴ μικροεμπορευματικὴ παραγωγή. Ἡ ἀδυναμία αὐτὴ ἀναπτύσσεται ἀπὸ δυὸ παράγοντες, πρῶτον διότι ἡ παραγωγὴ αὐτὴ εἶναι διασκορπισμένη σ' ὅλη τὴν χώρα καὶ δεύτερον, διότι ἡ ἀγροτιὰ εἶναι ὁ φυσικὸς σύμμαχος τοῦ προλεταριάτου στὴν ἐπανάσταση καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξασκήσει πάνω της κανένα μέτρο ἀπαλλοτροίωσης.

Ἔτσι καὶ μετὰ τὸ πέρασμα στὴν διχτατορία τοῦ προλεταριάτου ἡ ἀγροτιὰ ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχει μέσα παραγωγῆς. Μ' ὅλα αὐτὰ σημειώνεται μιὰ βασικὴ ταξικὴ ἀντίθεση, ποὺ διατηρεῖται στὸ σοσιαλιστικὸ προτσὲς ἀνάπτυξης ἀνάμεσα στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ στὴν ἀγροτιά ,ἀνάμεσα στὸ χωριὸ καὶ τὴν πόλη. Μιὰ ἀντίθεση ταξική, ποὺ φέρνει ὅλα τὰ σπέρματα τῆς παλινόρθωσης τοῦ καπιταλισμοῦ.

Οἱ ἀντιθέσεις αὐτὲς τῆς πόλης καὶ τοῦ χωριοῦ, τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῆς ἀγροτιᾶς διογκώθηκαν μὲ τὴν ἐπιβολὴ τοῦ «πολιτικοῦ κομμουνισμοῦ», μιὰ πολιτικὴ ποὺ στάθηκε μιὰ μεγάλη ἀνάγκη γιὰ τὸ ξεπέρασμα τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Ὅπως λέγει ὁ Λένιν ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἐκπλήρωσε τὸ ἱστορικό της καθῆκον. Ὅμως, ὅπως καὶ νἄχει τὸ πρᾶγμα εἶναι φανερόν, πῶς ἡ πολιτικὴ αὐτὴν δὲν ἀνταποκρινόταν στὴν ἀνάγκη ἑδραίωσης οἰκονομικῶν σχέσεων καὶ δεσμῶν τοῦ προλεταριάτου μὲ τὴν ἀγροτιά. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ πολεμικὸς κομμουνισμὸς ἔφερνε μέσα του ἕνα σωρὸ σφάλματα ποὺ ἔβλαψαν σημαντικὰ τὴν ἐπανάσταση.

Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος, ποὺ μόλις τέλειωσε ὁ ἐμφύλιος ἡ ἐργατικὴ τάξη ἐφάρμοσε τὴν «Νέα οἰκονομικὴ πολιτική» (ΝΕΠ). Ἡ νέα αὐτὴ πολιτικὴ ἐπέτρεπε τὸ ἰδιωτικὸ ἐμπόριο. Οἱ ἀγρότες μποροῦσαν, πιά, νὰ πουλοῦν στὴν ἀγορὰ τὰ πλεονάσματα τῶν προϊόντων τους, ἐνῶ οἱ ἐμπόροι μποροῦσαν ἐλεύθερα νὰ συμμετέχουν στὸ λιανικὸ καὶ στὸ χονδρικὸ ἐμπόριο. Στὸ ἰδιωτικὸ κεφάλαιο ἐπιτράπηκαν οἱ μικρὲς βιομηχανικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ ἕνα μέρος ἀπὸ τὶς ἐθνικοποιημένες ἐπιχειρήσεις ἀποεθνικοποιήθηκαν καὶ νοικιάστηκαν σὲ καπιταλίστες. Τὸ σύστημα τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ πληθυσμοῦ μὲ τὸ δελτίο ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ τὸ πλατὺ ἐμπόριο. Ὁ Λένιν κάλεσε τοὺς κομμουνιστὲς «νὰ μάθουν νὰ ἐμπορεύονται» γιὰ νὰ ἐχτοπισθεῖ ὁ ἰδιώτης καὶ νὰ ἀντικατασταθεῖ τὸ ἰδιωτικὸ ἀπὸ τὸ κρατικὸ ἐμπόριο καὶ τὸ συνεταιριστικὸ (οἱ πληροφ. ἀπὸ «Βάσεις» Μ.Λ. ἐκδ. Σοβ. ἀκαδ. ἐπιστημῶν 1960).

Σὰν ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἦταν τὸ ξαναζωντάνεμα τῶν ἐμπορευματικῶν σχέσεων, τὸ δυνάμωμα τῶν κουλάκων, ἡ συσσώρευση ἀγαθῶν ἀπὸ τοὺς πλουσίους τοῦ χωριοῦ, ὅλα αὐτὰ σὲ βάρος τῆς ἐπανάστασης καὶ τῆς κατάργησης τῶν τάξεων.

Μπροστὰ ἀπὸ τὸν κίνδυνο τῶν κουλάκων καὶ τῶν μικροεπιχειρηματιῶν ποὺ ξανασήκωσαν κεφάλι, τὸ προλεταριακὸ κράτος πῆρε σοβαρὰ μέτρα γιὰ τὸν περιορισμὸ τῆς ἀνάπτυξης τοῦ καπιταλισμοῦ στὰ χωριά.

Δυστυχῶς ὅμως αὐτὰ τὰ μέτρα δὲν εἶναι καὶ ἀποδείχτηκε στὴν πράξη, ἱκανὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν καπιταλιστικὴ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη, καὶ νὰ πετύχουν τὸν μετασχητισμὸ τῶν ἐμπορευματικῶν σχέσεων σὲ σοσιαλιστικὲς σχέσεις παραγωγῆς. Μονάχα ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου ἦταν ἱκανὴ νὰ πετύχει αὐτοὺς τοὺς στόχους, ποὺ ἀπὸ τὴν μιά, ὅμως, ἐξαιτίας τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐξαιτίας τῶν ἰδιομορφιῶν, ποὺ ἀναπτύξαμε πιὸ πάνω δὲν μποροῦσε νὰ ἐπιβληθεῖ στοὺς ἀγρότες. Ἡ Νέα οἰκονομικὴ πολιτική, ἐγκαταλείφθηκε ὁριστικὰ στὰ 1928.

Ἀπὸ αὐτὴν τὴν πραγματικότητα ἐπιβεβαιώνεται, πῶς τὸ κόμμα τῶν Μπολσεβίκων, ἐνῶ ἦταν ἱκανὸ νὰ παίζει τὸν ἱστορικὸ καθοδηγητικό του ρόλο, νὰ ἀποτελεῖ τὴν ἐπανα-

στατική πρωτοπορία τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν μαζῶν στὶς πόλεις, ἐνῶ μποροῦσε νὰ κάνει συνείδηση τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν μαζῶν στὶς πόλεις τὸν Μαρξισμὸ — Λενινισμό, δὲν μποροῦσε νὰ παίζει τὸν ἴδιο ρόλο καὶ γιὰ τὴν ἀγροτιὰ (σ' ἕνα πολ ὑμεγάλο βαθμό).

Αὐτὸς ὁ περιορισμὸς ἔπαιξε σ' ὅλη τὴν πορεία τοῦ Σοσιαλιστικοῦ προτσὲς στὴν ΕΣΣΔ, ἕνα σοβαρὸ ρόλο, τέτοιο ποὺ ποτὲ τὸ Μπολσεβίκικο κόμμα δὲν κατόρθωσε νὰ θεραπεύσει ὁλοκληρωτικὰ τὶς ἀντιφάσεις σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο.

Ὁ Σάρλ Μπετελὲμ παρατηρεῖ πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα «Βέβαια κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ἕνα ἀποφασιστικὸ μέρος τῆς ἀγροτιᾶς δέχεται (στὸν στρατιωτικό, ἰδίως, τομέα) τὴν πολιτικὴ ἡγεσία τοῦ μπολσεβίκικου κόμματος — πολεμάει κάτω ἀπὸ τὴν ἡγεσία του, καὶ ἐπιτρέπει, ἔτσι, στὴ Σοβιετικὴ ἐξουσία νὰ νικήσει τοὺς λευκοφρουροὺς καὶ τὶς ξένες ἐπεμβατικὲς στρατιές, ἡ προσχώρηση, ὅμως αὐτὴ δὲν σημαίνει πὼς οἱ ἀγροτικὲς μάζες προσχώρησαν μαζικὰ στὶς ἰδέες ποὺ ὑποστήριζε τὸ μπολσεβίκικο κόμμα, οὔτε στὸν τομέα τοῦ ἐπαναστατικοῦ Μαρξισμοῦ, οὔτε, κάν, σ' ὅτι ἀφοροῦσε ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ ἄμεσα μέτρα».

Τὸ μπολσεβίκικο κόμμα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς ἐπικράτησης τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἔριξε ὅλες του τὶς προσπάθειες γιὰ τὸ ξεπέρασμα τῶν τροβλημάτων αὐτῶν καὶ τὴν πραγματοποίηση τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν ταξικῶν σχέσεων στὸ χωριό. Ἔτσι μιὰ σειρὰ μέτρα ἐφαρμόστηκαν πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτό. Ἀναφέρουμε μερικά: (Τὰ στοιχεῖα γιὰ τὰ πιὸ κάτω τὰ πῆρα ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Σάρλ Μπετελὲμ ποὺ ἀναφέρω πιὸ πάνω).

α) Τὸ διάταγμα γιὰ τὴ γῆ: Ὀκτώβρης 1917. Μὲ τὸ διάταγμα αὐτὸ καταργεῖται ἡ ἀτομικὴ ἰδιοχτησία τοῦ ἐδάφους. Τὰ γαιοχτήματα τῶν κουλάκων, τοῦ κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας καταλαμβάνονται ἀπὸ τὰ Σοβιὲτ τῶν ἀγροτῶν. Μὲ αὐτὸ τὸ διάταγμα ἐπιχειρεῖται ἡ στερέωση τῶν σχέσεων ἐργατικῆς τάξης καὶ ἀγροτῶν, κόμματος, κράτους καὶ ἀγροτῶν καὶ ἡ ἀγροτιὰ προχωρεῖ στὴν ἐπαναστατικὴ ἰδεολογία τῆς ἐργατικῆς τάξης.

β) Τὸν χειμώνα τοῦ 1917—1918 οἱ ἀγρότες, ὑποστηριζόμενοι ἀπὸ τὴν Σοβιετικὴ ἐξουσία, παίρνουν γιὰ λογαριασμό τους τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ τὴν γῆ τῶν γαιοχτημόνων, τοῦ κράτους καὶ τῆς ἐκκλησίας. Οἱ ἐχτάσεις αὐτές, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν κοντὰ στὸ 50% τῆς καλλιεργήσιμης γῆς, διανέμονται μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν τῶν χωριῶν γιὰ νὰ καλλιεργηθοῦν ἀτομικά. Ἔτσι παρόλο ποὺ ἡ ἀγροτιὰ δὲν εἶναι ἀκόμα ἕτοιμη νὰ προσχωρήσει στὴν ἀνάγκη τῆς κολλεχτιβοποίησης, ὡστόσο συνδέεται πιὸ στενὰ μὲ τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸ κόμμα της. Στὰ 1919 «τὰ 96,8% τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων βρίσκονται στὰ χέρια τῶν ἀγροτῶν, ποὺ τὶς καλλιεργοῦσαν ἀτομικά, 0,5% καλλιεργοῦνταν ἀπὸ τὶς ἀγροτικὲς κοπερατίβες καὶ 2,7% ἀπὸ κρατικὰ ἀγροχτήματα. Ἡ ἀγροτικὴ ἐπανάσταση εἶχε, λοιπὸν τὸν χαραχτήρα ἑνὸς δημοκρατικοῦ μετασχηματισμοῦ καὶ ὄχι ἑνὸς σοσιαλιστικοῦ μετασχηματισμοῦ.

γ) Ἀπὸ τὸν Ἰούνιο τοῦ 1918 καταβάλλεται προσπάθεια νὰ ἀναπτυχθοῦν οἱ φτωχοὶ ἀγρότες, ποὺ ὑπῆρχαν ἀκόμα, εἰς βάρος τῶν πλουσίων χωρικῶν, πρᾶγμα ποὺ πετυχαίνει νὰ δυναμώσει τὴν ταξικὴ πάλη στὴν ὕπαιθρο καὶ νὰ δώσει ἀκόμα μιὰ ὤθηση στὴν ἐπαναστατικοποίηση τῶν ἀγροτῶν. Τὸ μπολσεβίκικο Κόμμα ὁδηγώντας πρὸς τὸν Σοσιαλισμὸ τὴν ἀγροτιὰ στηρίζεται κύρια στοὺς φτωχοὺς ἀγρότες, καὶ στοὺς ἀγροτοεργάτες. Μὲ τὴν καινούργια αὐτὴ ταχτική, φτάνει καὶ τὸ τέλος τῆς ἀγροτικῆς Δημοκρατικῆς ἐπανάστασης καὶ μπαίνει στὴν πορεία ἀνάπτυξής της ἡ Σοσιαλιστικὴ — ἀγροτικὴ — ἐπανάσταση. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος ποὺ βοηθοῦνται τὰ πιὸ χαμηλὰ στρώματα τῆς ἀγροτιᾶς νὰ ἀναπτυχθοῦν, γιατὶ εἶναι πάνω σ' αὐτὰ ποὺ θὰ στηρι-

χτεῖ ἡ ἐπανάσταση καὶ ἡ προλεταριακὴ ἐξουσία.

δ) Ὅταν στὰ 1918 ἡ ἀγροτικὴ παραγωγὴ πέφτει κατακόρυφα, ἐξαιτίας διαφόρων παραγόντων μὲ ἀποτέλεσμα τὸν πληθωρισμὸ καὶ τὴν τεράστια ὕψωση τῶν τιμῶν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων τὸ κόμμα τῶν μπολσεβίκων ἐγκαταλείπει τὴν παλιὰ πολιτική, ἀντιμετωπίζει πιὰ τὴν ἀγροτιά, ὄχι σὰν ἕνα ἑνιαῖο σύνολο, ποὺ σὰν σύνολο ἦταν ὁ φυσικὸς σύμμαχος τοῦ προλεταριάτου καὶ ἐπιβάλλει μὲ διάταγμα (11 Ἰουνίου 1918) τὴν συγκρότηση ὀργάνων ἐξουσίας διαφορετικῶν ἀπὸ τὰ Σοβιὲτ τῶν ἀγροτῶν. Αὐτὰ τὰ ὄργανα ἐξουσίας ἀποτελοῦνταν καθαρὰ ἀπὸ φτωχοὺς ἀγρότες. Μὲ τὸ διάταγμα αὐτό, ὅπως πίστευε ὁ Λένιν ἡ ταξικὴ πάλη στὴν ὕπαιθρο μπῆκε πιὰ στὴν ἀποφασιστική της πορεία. Πραγματικὰ μὲ τὸ μέτρο αὐτὸ πραγματοποιήθηκε ἡ σύγκρουση μεταξὺ φτωχῶν ἀγροτῶν καὶ πλούσιων ἀγροτῶν. Ἔτσι τὸ προλεταριάτο, ὅπως τονίζει ὁ Λένιν θεωρεῖται πιὰ ὁ πιὸ πιστὸς σύμμαχος τῆς φτωχῆς ἀγροτιᾶς.

«...Ἀποφασίσαμε νὰ διαιρέσουμε τὴν ὕπαιθρο... Οἱ ἐργάτες πρόσφεραν καὶ προσφέρουν τὴν βοήθειά τους στοὺς φτωχοὺς ἀγρότες, στὸν ἀγώνα ἐναντίον τῶν Κουλάκων. Στὸν ἐμφύλιο πόλεμο ποὺ ἔχει ἀνάψει στὴν ὕπαιθρο, οἱ ἐργάτες βρίσκονται στὸ πλευρὸ τῶν πιὸ φτωχῶν ἀγροτῶν, ὅπως βρίσκονταν στὸ πλευρό τους ὅταν ἐφαρμόστηκε ὁ νόμος τῶν σοσιαλεπαναστατῶν γιὰ τὴν κοινωνικοποίηση τῆς γῆς» Λένιν. Σ' ἄλλο ἔργο του «Ἡ Προλεταριακὴ Ἐπανάσταση καὶ ὁ ἀποστάτης Κάουτσκι» ὁ Λένιν τονίζει «...ἡ ἐπανάσταση μπορεῖ πιά, νὰ ξεπεράσει στὴν ὕπαιθρο, τὰ ἀστικὰ ὅρια ποὺ μέχρι τότε, δὲν εἶχε μπορέσει νὰ ξεπεράσει».

ε) Μὲ τὴν ὡρίμανση τῶν ἀντικειμενικῶν καὶ ὑποκειμενικῶν συνθηκῶν στὴν ὕπαιθρο τὸ μπολσεβίκικο κόμμα πιστεύει, πὼς ἔφτασε ἡ ὥρα τῆς συλλογικῆς ἐκμετάλλευσης τῆς ἀγροτικῆς γῆς καὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν πολιτικῶν σχέσεων στὸ χωριό. Δυστυχῶς οἱ ἐπιτροπὲς τῶν φτωχῶν ἀγροτῶν, ποὺ ἔκφραζαν τὴν καινούργια ἐξουσία στὴν ὕπαιθρο δὲν ἁπλώθηκαν σ' ὅλη τὴν χώραν, μὰ παράμειναν περιορισμένες καὶ ἀδύνατες μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποτύχει ἡ προσπάθεια αὐτή.

(στ) Τὸ Μπολσεβίκικο κόμμα υἱοθετεῖ τὴν εἰσήγηση τοῦ Λένιν γιὰ στροφὴ πρὸς τὰ μεσαῖα ἀγροτικὰ στρώματα μὲ στόχο τὸν σοσιαλιστικὸ μετασχηματιμὸ τῆς ὑπαίθρου.

(ζ) Ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 1919 ἐμφανίζονται οἱ πρῶτες ἀγροτικὲς κοινότητες (2100 ἀγροτικὲς κοινότητες) ποὺ ἀποτελοῦνται ἀπὸ φτωχοὺς καὶ ἀχτήμονες ἀγρότες· ποὺ ὅμως βρίσκονται ἀκόμα στὸ πρῶτο στάδιο καὶ εἶναι ἐλάχιστες.

Κοντὰ σ' αὐτὰ ἐμφανίζονται τὰ Κολχὸζ (Σοβιετικὰ ἀγροχτήματα), μιὰ ἄλλη μορφὴ σοσιαλιστικῆς παραγωγῆς, τὰ ὁποῖα ἱδρύονται ἀπὸ τὸ κράτος καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀγρότες». Ὁ σοσιαλιστικός τους χαρακτήρας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν βαθμὸ τῆς πραγματικῆς τους ἐξάρτησης ἀπὸ τὸ κράτος τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου» (Μπετελὲμ: πιὸ πάνω ἔργο).

«Τέλος, ἐχτὸς ἀπὸ αὐτὲς τὶς μορφὲς ὑπάρχουν τὰ ἀρτέλ, δηλαδὴ κοπερατίβες παραγωγῆς καλύτερου τύπου, μὲ συλλογικὴ καλλιέργεια τῶν ἀγροτῶν ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ ἀποτελοῦν ἀτομικὴ ἰδιοχτησία» (πιὸ πάνω ἔργο).

(η) Τὸν Δεκέμβρη τοῦ 1919 τὸ 7ο συνέδριο τῶν Σοβιὲτ ἀποφασίζει τὴν συστηματοποίηση τῶν μέτρων ἐπίταξης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, ποὺ εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ προηγούμενα, σὰν ἀναγκαῖο μέτρο γιὰ τὴν «ἐπιβίωση τῶν στρατιωτῶν στὸ μέτωπο καὶ τῶν ἐργατῶν στὰ ἐργοστάσια, ποὺ οἱ μερίδες τους σὲ τρόφιμα εἶναι ἤδη ἐλάχιστες». Αὐτὸ τὸ μέτρο χτυπᾶ στὸ σύνολό τους ὅλες τὶς ἀγροτικὲς ἐπιχειρήσεις, δυσχεραίνει τὶς σχέσεις ἀγροτῶν καὶ προλεταριακῆς ἐξουσίας. Οἱ ἀγρότες παραδίδουν ἀπρόθυμα τὰ προϊόντα τους μιὰ καὶ τίποτε δὲν παίρνουν γιὰ ἀντάλλαγμα. Ἡ συμμαχία καὶ οἱ πολιτικὲς σχέσεις ἀγροτιᾶς καὶ ἐργα-

τικῆς τάξης παθαίνουν τὸ σοβαρότερο ρίγμα, ἐνῶ ἡ ἀγροτικὴ παραγωγὴ πέφτει κατακόρυφα. Ἔτσι, ἐνῶ ἡ προλεταριακὴ ἐξουσία ἀντιμετωπίζει τὰ στρατεύματα «τῶν λευκῶν καὶ τῶν ἐπεμβασιῶν» ξεσποῦν στὰ 1920—21 μεγάλες ἀγροτικὲς ἐξεγέρσεις. Μόνο μετὰ τὴν νίκη τοῦ προλεταριακοῦ κράτους ἐνάντια στοὺς πιὸ πάνω, αὐτὸ γίνεται ἱκανὸ νὰ διορθώσει τὴν πολιτική του.

(θ) Τὸν Μάρτη τοῦ 1921, ὕστερα ἀπὸ ἐπίμονες προσπάθειες τοῦ Λένιν ἀρχίζει ἡ διόρθωση τῆς πολιτικῆς αὐτῆς. Στὰ πλαίσια τῆς προσπάθειας αὐτῆς ἐπιτρέπεται στοὺς ἀγρότες ἡ ἐλεύθερη διάθεση τῶν προϊόντων τους, γιὰ νὰ σωθεῖ ἡ χώρα ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἐξαθλίωση. Ἔτσι ἡ ἀγροτιὰ ἐπανέρχεται στὴν ἐλεύθερη ἐμπορικὴ συναλλαγὴ καὶ στὴν «ἐμπορευματικὴ κυκλοφορία». Αὐτὲς οἱ ἀλλαγὲς ἀποτελοῦν καὶ τὴν ἀρχὴ τῆς υἱοθέτησης τῆς ΝΕΠ ποὺ ἀναφέραμε πιὸ πρίν.

(ι) Ἀκολουθεῖ ἡ «Νέα οἰκονομικὴ πολιτική», ΝΕΠ, ποὺ εἴδαμε πιὸ πρὶν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπαναφορὰ στὴν οὐσία τῶν καπιταλιστικῶν σχέσεων παραγωγῆς στὸν μεγαλύτερο βαθμό, τὴν ἐπανεμφάνιση τῆς ἀστικῆς καὶ μικροαστικῆς ἀγροτιᾶς, τοῦ ἐλεύθερου ἐμπορίου καὶ τῶν ἐμπορευματικῶν σχέσεων παραγωγῆς.

Διατρέξαμε μὲ συντομία τὴν ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς ἀντίφασης ποὺ ἔτρεφε μέσα της ἡ Σοβιετικὴ κοινωνία στὸ ἀγροτικὸ πρόβλημα, γιὰ νὰ φανοῦν, ἔστω σχεδιαγραμματικά, οἱ σοβαρὲς καὶ πολλὲς φορὲς ἀγεφύρωτες ἐπιθέσεις τῆς ἀγροτιᾶς καὶ τῆς Σοσιαλιστικῆς κοινωνίας, τὰ μεγάλα προβλήματα στὸ δύσκολο ἔργο τοῦ περάσματος τῆς ἀγροτιᾶς στὴν προλεταριακὴ ἰδεολογία καὶ πολιτική. Ἀπὸ τὴν ἄλλη φάνηκε ἡ ἀσταμάτητη προσπάθεια τοῦ προλεταριακοῦ κράτους καὶ τοῦ κόμματος τῶν Μπολσεβίκων, πάντα ἀνάλογα μὲ τὶς ἀντικειμενικὲς συνθῆκες καὶ ἀνάγκες νὰ θεραπεύσει τὴν κατάσταση αὐτή. Ἐμπνευστὴς καὶ πρωταρχικὸς συντελεστὴς ὅλης αὐτῆς τῆς προσπάθειας στάθηκε πάντα ὁ Λένιν. Εἶναι οἱ δικές του εἰσηγήσεις καὶ οἱ δικές του ἀπόψεις ποὺ υἱοθετοῦνταν πάντα ἀπὸ τὰ Σοβιὲτ καὶ τὸ κράτος.

Δυστυχῶς μὲ τὸν θάνατο τοῦ Λένιν (διατηρεῖτο ἀκόμα ἡ ΝΕΠ) ὅλες αὐτὲς οἱ προσπάθειες, οἱ ἐπιθυμίες καὶ οἱ στόχοι τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου ἔμειναν, χωρὶς τὴν φωτισμένη κεφαλὴ ποὺ τὶς καθοδηγοῦσε. Τὰ μεταγενέστερα σχέδια καὶ μέτρα τοῦ μπολσεβίκικου κόμματος, κατόρθωσαν νὰ περιορίσουν καὶ νὰ ξεπεράσουν ὡς ἕνα βαθμὸ τὶς ἀντιθέσεις καὶ τὰ προβλήματα αὐτά, ὅμως διατηρήθηκαν (οἱ ἀντιθέσεις) σ' ὅλη τὴν μετέπειτα πορεία, ἐνῶ τὸ πέρασμα τῆς ἀγροτιᾶς στὴν Σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση, ὑποσκαπτόταν συνεχῶς καὶ ἀπὸ ἄλλους παράγοντες ποὺ θὰ δοῦμε πιὸ κάτω, μέχρι ποὺ ἡ κατάληψη τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τοὺς ρεβιζιονιστές, ἔδωσε στὶς ἀντιθέσεις αὐτὲς τὴν γερὴ σπρωξιὰ γιὰ τὴν ἀνάπτυξή τους, μὲ ἀποτέλεσμα σήμερα νὰ ὑπάρχει στὴν ΕΣΣΔ, ἕνα τεράστιο χάσμα ἀνάμεσα στὸ χωριὸ καὶ τὴν πόλη, ἀνάμεσα στὴν ἐργατικὴ τάξη, τὴν ἐργατικὴ ἰδεολογία καὶ πολιτικὴ ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ στὴν ἀγροτιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἀποτέλεσμα, νὰ ἀναβιώσουν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν τὰ εὔπορα ἀστικοαγροτικὰ στρώματα, νὰ θεριέψει ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγή, νὰ ἀπομακρυνθεῖ ἡ ἀγροτιὰ ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴ ἰδεολογία καὶ πολιτική, μὲ λίγα λόγια νὰ παλινορθωθεῖ ὁ καπιταλισμὸς στὴν ὕπαιθρο. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα σ' αὐτὴ τὴν πραγματικότητα εἶναι πὼς σήμερα ἡ ἐλεύθερη παραγωγὴ καὶ ὁ ἐλεύθερος κλῆρος προμηθεύουν τὸ 60% τῶν λαχανικῶν καὶ τὸ 80% τῶν φρούτων στὴν ἀγορά, ἐνῶ οἱ ἄλλοι τομεῖς ἀγροτικῆς παραγωγῆς δὲν πᾶν πίσω.

(Συνεχίζεται)

ΕΝΑΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ

Ἐχτύπωση Κ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Κ. Κ Κύπρου